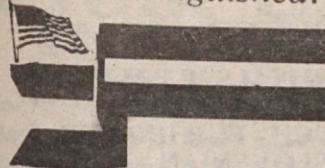

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 94 — No. 41 (USPS 024100)

ARLINGTON, VA 22201-2537
APT. 1406
1301 N. COURTHOUSE RD.
MILAN KRAVANJA

HOME
DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, OCTOBER 15, 1992

ISSN Number: 0164-680X

50¢

Zarja Fall Concert on Oct. 24

Members of the Slovenian Singing Society Zarja are joyfully anticipating your presence at our 76th Annual Fall Concert on Saturday, Oct. 24 at the Slovenian Society Home in Euclid, Ohio.

This will be the day to accentuate the positive and eliminate the negatives. The outstanding positive is, of course, the fact that Slovenia is at long last free and independent, thanks to the tenaciousness of its people. People who were subjugated throughout the centuries but managed miraculously to cling to their language and identity.

On the positive side also is the fact our Singing Society Zarja, with like tenacity, has managed to exist for 76 years, doing our part to help keep alive the memory of our Slovenian ancestry in our America.

Come, help us celebrate the positives on this day. Dinners will be served from 5 to 6 p.m. in the lower hall. You won't have to cook that day, Julie Zalar will do it for you. You won't even have to do the dishes. That's a great positive, is it not?

Donation for dinner, program and dance is \$15.00 for adults and \$5.00 for children 12 and under. Tickets can be purchased from any Zarja member or by calling Barbara Elersich at 382-2258, Vicky Kozel 531-5542, or Sophie Elersich at 531-8402.

The concert begins at 7 p.m. under the direction of Douglas Elersich. Accompanists are Ed Polsak and Jim Kozel. Audio and Stage: Ed Ozanich. Dancing to the Ray Polantz orchestra until midnight. Admission to the dance only is \$5.00.

Refreshments and sandwiches will be available throughout the evening.

Come and forget the negatives for this one day. For instance, the negative cam-

paigning in this strangest of election years. Candidates assassinating one another's character rather than face the crucial issue of our U.S. economy becoming unglued.

I read somewhere that the coming century will be the beginning of a Golden Age

after the turmoil of the past decades. I'll keep that positive thought and hope our politicians get with it.

Meanwhile, let's celebrate and let's be happy. See you on the 24th.

—Jennie Mramor

Checking to see that the home-made sausages are "just right" are Julia Zalar and Joe Koren who did some of the cooking at Slovenska Pristava last Sunday afternoon for the Pristava Pensioners annual Sausage Sunday.

(Photo by Stefan Vesel)

Tony's Thanksgiving Day Polka Party

An annual holiday celebration for over three decades is Tony Petkovsek's Cleveland polka event, the "Thanksgiving Day Polka Party," to be held this year at a new location, downtown at the recently opened Marriott Society Center Hotel at 127 Public Square, with entrance from St. Clair Avenue and the Mall.

The Thursday, November 26 dance and show is being run in conjunction with the volunteer Cleveland Slovenian Radio Club. Tickets are available in advance only for \$10 from Kollander World Travel, 971 East 185th St., Cleveland 44119; Polka Hall of Fame, 291 East 222nd Street, Euclid, OH 44123; and Podboy's Lounge, 20670 Lakeland Blvd. Phone inquiries can be made locally at (216) 481-8669 (TONY) or nationally at (800) 800-5981.

Room reservations are also available for the weekend at \$65 per night. Proceeds support Tony's daily radio programs on WELW-AM and Sundays WCPN-FM.

This year's exciting line-up includes the following beginning at 4 p.m. in one grand ballroom: Cleveland Lake Erie Button Box; Fred Kuhar Orchestra/Jeff Pecon; Wisconsin's Barbara & Karousels; Don Wojtila Band/C. Hibbs, vocals; Hank Haller

Ens./Fred Ziwich; Al Markic-Jake Zagger Band; and special guests F. Yankovic, J. Vadnal, W. Ostanek, R. Possedi plus J. Grkman's Button Box, who will kick off a jam session after 1 a.m.

There will also be a ballroom dance on Friday night, November 27, at the new Marriott Hotel featuring the Joey Tomsick Orchestra from 9 p.m. till 1 a.m. Admissions available at the door only for \$3. Joey Tomsick is co-host on Tony's radio show along with feature announcers Alice Kuhar and Duke Marsic.

A variety of events will take place all Thanksgiving weekend in Cleveland, the Polka Town, including the "5th Awards Show" of the National Cleveland Style Polka Hall of Fame on Saturday, November 28 at 3 p.m. followed by a "Polka Mass" at 6 p.m. with Fr. George Balasko and Milwaukee's Barbara and the Karousels Band. Both of these events take place at Euclid Cultural Centre, 291 East 222nd St., Euclid.

A "Meet the Polka Award Winners" dance on Saturday night will also be held at Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. at 7 p.m. with the Joe Fedorchak Orchestra.

John Pestotnik
Chairman

Iz Cleveland in okolice

Kosilo Oltarnega društva—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete vabi na kosilo, ki bo to nedeljo, 18. okt., od 11. do 1. pop., v šolski dvorani. Cena kosilu je \$10 in boste nakaznice lahko dobili pri vodu, v predprodaji pa jih dobite v župnišču.

Sestanek—

Slovensko ameriški svet vabi članstvo društev in ustanov, ki so v njem povezana, svoje podpornike, prijatelje in somišljenike jutri, v petek zvečer ob 7.30 v šolsko dvorano pri Mariji Vnebovzeti na razgovor o političnem položaju v Sloveniji. Iz svetovidskega bulletina izvemo, da poteka konec tega tedna dvodnevna konferenca SAS in Slovensko kanadskega sveta o isti tematiki.

Radiothon—

Na postaji WCSB 89.3 FM je na sprednu ob nedeljih od 9. do 10. dop., in ob sredah od 6. do 7. zv., oddaja Pesmi in melodije iz lepe Slovenije. Na tej postaji se bo vršil od nedelje, 18. oktobra, do sobote, 24. oktobra, vsakoletni Radiothon. Med Slovensko oddajo to nedeljo in potem v sredo poklicite tel. štev. 687-6900 in ponudite svoje prispevki oz. »pledge«. Čeke potem naslavljajte na:

WCSB/CSU Development Fund
in jih pošljite na naslov:
Cleveland State University
Rhodes Tower — Room 956
Cleveland, OH 44115

Knjiga o Sv. Višarjah—

Slovenska pisarna je prejela pošiljko knjig: Molitev na gori. Knjiga je zelo lepo vezana v formatu 24x17 cm. Vsebuje kratko zgodovino in krasne barvaste slike sv. Višarij in okolice, s primernim besedilom k vsaki sliki. Knjiga, ki jo je izdal in založil Rev. Vinko Žakelj, ki deluje med slovenskimi rojaki v Evropi, bi bila zelo lepa in primerno božično darilo.

Knjiga stane \$15 in ta cena že upošteva poštnino. Naročila sprejema Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. Tel. je pa (216) 881-9617.

Novi odbor—

Na letnem zborovanju Ohiskskega bratskega kongresa preteklo soboto, so bili v njegov direktorij izvoljeni nekateri predstavniki slovenskih bratskih organizacij. V odboru ostaneta članici ADZ Anna Mae Mannion in Lillian Novak, prvič je bil izvoljen novi glavni tajnik ADZ Joseph F. Petrič, od KSKJ je pa postal četrti podpredsednik Joseph Hocevar, ki bo tako čez štiri leta postal predsednik Ohiskskega bratskega kongresa.

Dr. Ljubo Sirc—

Prihodnji torek, 20. oktobra, ob 7.30 zvečer v Euclidski javni knjižnici na E. 222 St. ima dr. Ljubo Sirc, kandidat za predsednika Slovenije iz Liberalno demokratske stranke, javno predavanje. O dr. Sircu poročamo podrobnejše drugje v današnji številki. Govoril bo v angleščini, seveda bo pa odgovarjal na vprašanja po govoru tudi v slovenščini. Nasstop sponsorira Zveza slovenskih Amerikanov. Gotovo bo imel dr. Sirc dosti povedati o situaciji v Sloveniji.

Bralcem—

Slovenski del današnje AD je bil zaključen že v sredo zjutraj, predno je urednik odprtoval na dvotedenski obisk Slovenije. Zaradi praznika v ponedeljek in pozne poštnje dostave v torek, ni bilo mogoče vključiti dopisa g. Osovnika o smerti p. Mazovca v New Yorku, MSIP za ta teden pa še nimamo. Prihodnji teden bo sta izšli le dve slovenski strani, številka za 29. okt. bo pa izšla 30. okt. zjutraj.

Občni zbor—

Člani Kluba upokojencev Slovenske pristave so vabljeni na občni zbor, ki bo v sredo, 28. oktobra, ob 1.30 pop., na Slovenski pristavi. Člani so naprošeni tudi, da pridejo po možnosti malo prej, da pomagajo pograbitvi listje na SP.

Spominski dar—

Ga. Ana Hočev, Willoughby Hills, O., je poklonila \$15 v podporo našemu listu, v spomin pok. moža Ivana Hočevanja. Iskrena hvala!

V tiskovni sklad—

I. Hilary Rolih, Syosset, NY, je daroval \$40 v naš tiskovni sklad.

Ohijska federacija KSKJ društev je pa darovala v isti namen \$40.

Najlepša hvala za podporo!

Počastitev—

V nedeljo, 25. oktobra, bo letno kosilo Kluba svetovidskih građuantov. Počastili bodo štiri osebe, povezane s to šolo. Za vstopnice in več informacije, kličite 383-0701 ali pa 431-3590.

Martinovanje—

Štajersko in prekmursko martinovanje bo v soboto, 24. oktobra. Za vstopnice in več informacije, telefonirajte ali 731-5826 ali 261-5277.

Belokranjsko martinovanje bo pa v soboto, 14. novembra. Tudi pri Belokranjcih so vstopnice že v predprodaji. Za rezervacijo in več informacije, pokličite 481-3308 ali go. Vido Rupnik, tajnico kluba, na 289-0843.

From The Alliance of Slovenian Americans:

The Alliance of Slovenian Americans (ASA) wishes to express its thanks to Dr. Dimitrij Rupel, Foreign Minister of the Republic of Slovenia, to Dr. Ernest Petric, Ambassador of Slovenia to the United States, and to all members of the delegation who accompanied them, for their visit to Cleveland, Ohio, on September 26 and 27, 1992. Their expression of thanks to the Cleveland Slovenian American community — and as well to all Americans of Slovene ancestry — for the support given to Slovenia's struggle for independence and its diplomatic recognition by the United States, was deeply appreciated.

The Alliance of Slovenian Americans remains prepared to meet with any representatives of democratic Slovenia, whether these visitors are members of governmental, economic, academic, religious, or any other institutions. We make no distinction with respect to political affiliation. Our only condition is a clearly expressed commitment to democracy. We are convinced that our position reflects the views held by the vast majority of Americans of Slovene descent and of the organizations with which they are affiliated. Indeed, many of these organizations are affiliated with the A.S.A.

We encourage the representatives of Slovenia's governmental and other institutions, when they visit the United States, and especially Cleveland, to contact us and other Slovenian American organizations; we would like very much to meet with them. Such initiatives will always find a positive response.

We know that new elections will take place in Slovenia in December. The Alliance of Slovenian Americans and most Slovenian Americans view these elections as the next step in Slovenia's building and extending its democracy. We will accept as legitimate whichever government will emerge from the elections. We will remain prepared to maintain contacts with it and with all of its representatives in precisely the same way as we have done with the first two governments of post-Communist Slovenia: the government of Lojze Peterle and, later, that of Dr. Janez Drnovsek.

Communication is a two-way street, however, and we do not seek to impose ourselves. We state merely that we are always available for an exchange of views. What we do wish particularly to emphasize is that no one from Slovenia's democratic system of government, and no one from Slovenia's now democratic society, should feel he or she would not be welcome, much less "persona non grata," to more than a tiny minority of Americans of Slovenian descent.

Florence Unetich,
President

Dr. Rudolph M. Susel
Executive Director

Diverse Slovenia

What is really wonderful about Slovenia is that it is never boring.

Here the Alps descend abruptly through thick woods to the Adriatic, and the world changes with every step. Warm southerly winds constantly blend with fresh fragrances of mountain forests, which is not only good for health, but also adds some extra rain.

The farmers, therefore, dry their hay in thatched wooden structures, scattered all over the country, not to be found anywhere else. The word is untranslatable, too: "kozolci" — resembling big harps on which the winds play their songs.

As there is so much forest in Slovenia, people know how to make almost anything - from footwear and spoons to clocks and carriages - from wood. Also there is a large amount of clay, you can find a lot of local ceramic work, black and brown, just like the local clay.

In Slovenia in a single day visitors can trudge through timeless snow in the morning and bathe in the warm waters of the Adriatic in the afternoon.

Slovenian national sport is skiing, but it is also home to first-class navigators and sailors, capable of sailing around the world solo.

In the East, Slovenia gradually descends towards the fertile grain plains and oak forests of Pannonia, across a smiling, undulating countryside with or without orchards and vineyards clinging to its agreeable slopes.

Slovenians are incorrigible individualists, and their painstakingly tended houses are spread out on all sides. Indeed, each one must have enough air and space around, at the very least a little garden with flowers and, if possible, a vineyard.

Happy Birthday

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged
10-10, Josephine Kovac, 94
10-10, Rose Smoltz, 90
10-10, Ted Wisniewski, 82
10-17, Frank Lavrich, 81
10-19, Jane Lube, 81
10-19, Martin Strauss, 84
10-20, Paul Mudrich, 79
10-30, Helen Hrapko, 79

100 WORDS MORE OR LESS

BY
JOHN MERCINA

SLOVENIAN MILITARY-Part II

A READER WITH INITIALS "P.T.M.--ina" WINS A DINNER FOR ONE - A 2000 CALORIE MRE POUCH - FOR HIS/HER SAMPLES OF THE SLOVENIAN MILITARY TERMINOLOGY, AS FOLLOWS:

"Gmajna Vcup - Riti Tja v Planke Obrnite - Na Okol - Začnite - Puške Gor - Dol - Stisni - Meri - Pritisni - Vzgi - Udri - Bij Hudiča - Čreva na Plot - Zbor - Mir - Fantje Gremo - Pesem v Slovo - Soldaški Boben". (My favorite command was "Čreva na Plot!" -- perhaps Mr. Zele could translate for the benefit of those readers that do not master the Slovenian language. P.T.M. can claim his/her prize at the AD or send his/her address so the prize can be mailed).

Dr. Ljubo Sirc, A Candidate for President Of Slovenia, to Speak Tuesday in Euclid

Dr. Ljubo Sirc, who is a candidate for president of Slovenia, will be in the Cleveland area next week. Dr. Sirc, who is 73 years old, is the candidate of the Liberal Democratic party, which is headed by the Prime Minister of Slovenia, Dr. Janez Drnovsek. Dr. Sirc has a fascinating past. For a time he was a Partisan, but in 1947 he was arrested in Ljubljana, accused of being a spy and sentenced to death. The sentence was commuted, but Dr. Sirc spent seven and one-half years in prison, two of them in solitary confinement, until his release in 1954. In 1955 he fled abroad, settling in England, where he lived for some 35 years, working as a university professor and publishing a number of scholarly works.

Dr. Sirc will speak at a public meeting on Tuesday evening at 7:30 at the Euclid Public Library on E. 222 St. He will speak in English, but will respond to questions in English or Slovene, as the questioner prefers. The meeting is sponsored by The Alliance of Slovenian Americans and, of course, there is no admission charge.

Dr. Rudolph M. Susel

'THE WAY TO GO'

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Unique Vacation Specialists

We Book Corporate and Pleasure Travel Reservations
AIRLINE * CRUISES Special Fall Prices on Mexico Packages
Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant

261-1050

On November 3

ELECT ARTHUR P. LAMBROS

JUDGE COURT OF APPEALS

Trial attorney 41 years experience including Acting Judge & Law Director & Prosecutor Assistant Attorney General

Arthur F. Westfall, Chairman, 6736 Hathaway Rd., Valley View, Ohio 44125

Fixed-Rate Home Equity Loans

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

• Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400	• Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
• Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100	• South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
• Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000	• Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400
• Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865	
• Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800	

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

8.75%
Annual Percentage Rate

Rate subject to change without notice

No Closing Costs or Fees
(limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

From California to Slovenia

Eric Balzer, a Novato, California resident and a Marin Catholic High School sophomore, wrote the following article.

He is among the Marin Catholic basketball players who visited Slovenia where they competed in an international tournament.

By Eric A. Balzer

If there are any readers anxious to hear about near-death experiences in a foxhole in Bosnia, I am truly sorry, but you will be disappointed.

Not only is Slovenia as safe as nearly any other European country, but we in America seem far more concerned with the war than they are.

The people of Medvode, a small suburb of the Slovenian city of Ljubljana, went about business as usual while we were there, varying from their daily routines only enough so that they could spend more time with us and each other.

To say that the trip was a success is an understatement. It was absolutely fabulous.

Our first stop after landing in Munich was Viguan, a small suburb of the Austrian city of Salzburg. It was there we learned how relentless the weather in Europe can be.

For most of our stay, we endured temperatures in the high 90s with outrageously high humidity. The only break in this pattern was a sudden-yet powerful thunderstorm on our first night.

As much as we enjoyed the coolness that the famous salt mines of Salzburg provided us with, the most impressive part was the little town where we stayed. The people there dressed, spoke and behaved exactly

the way one would have expected them to 50 to 50 years ago. To top it all off, the hotel had large rooms and served fantastic meals.

Unfortunately, our next destination wasn't quite as enjoyable.

We arrived in Vienna two days later to find something we had yet to see — a really big, commercial European city.

Our hotel was right in the middle of all the action this time, but the rooms resembled college dormitories. We survived.

The sights in Vienna included St. Steven's Cathedral, the Hapsburg dynasty's summer palace and, last but by no means least, the American-style amusement park across town from our hotel. I think that spending a couple of hours at that amusement park was just what we all needed to get rid of our tourism burnout for a while.

Two days later we were on our way again — this time to Ljubljana, Slovenia. The moment we arrived in the train station I could tell that last year's visit by the Slovenians to Marin County, California had left an impression on both the players and their parents.

There wasn't a person present who wasn't smiling, talking to someone and shaking hands for about 10 minutes straight. It was amazing. Not only that but it resumed at 7:30 that night when our welcome party officially began.

Introductions took about 20 minutes, and for two hours after that we ate just about everything that was available. By 10, the Americans were winding down. The seven-hour train ride had taken a lot out of each of us.

As a city, Ljubljana has little to offer the world other than its beauty. Its shops and stores had mostly foreign products, and it didn't seem like there were many large businesses there.

However, if ever you want a simple, inexpensive place to vacation, try Ljubljana. It has the token old buildings and churches that characterize seemingly every European town, but it is far more quiet and peaceful than any other major city we visited.

Its history goes back to the Hapsburg dynasty, which built a "weekend cottage" there during its reign. The Hapsburgs, we found out later, had another "weekend

cottage" in Trieste, Italy, which is one of several vacation spots less than two hours from Ljubljana by car.

Despite the pleasurable weather, the nearby lakes and rivers and the beautiful scenery there, Ljubljana's greatest resource is the people who live there. I have never in my life seen people try so hard to please anyone, much less myself.

I'm sure that much of that hospitality was the result of the kindness which was shown them a year ago in America, but it was still better than anyone could have expected.

And then there was basketball. By this point, we had lost sight of what had made this trip possible. Our first practice ended all that.

Practice wasn't strenuous or anything, but we hadn't worked out in weeks, and it showed.

Our first game, against our

(Continued on page 5)

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 22nd St. — Euclid, Ohio

Ultra
Service CenterSM

Euclid Sunoco
470 E. 200 Street
Euclid, OH 44119

Joe Zigman, owner

216-481-5822

Paul J. Hribar Joyce Ann Hribar

Attorneys at Law

A.M. Pena Building — Suite 500
27801 Euclid Avenue -near I-90
261 - 0200

PROBATE, ESTATE PLANNING, REAL ESTATE MATTERS
AND GENERAL CIVIL PRACTICE

RE-ELECT

JUDGE JOSEPH J. NAHRA

- Judge Nahra — Served as a Common Pleas Court Judge for 8 years.
- Judge Nahra — Served as a Probate Court Judge for 3 years.
- Judge Nahra — is presently a Judge of the Court of Appeals.
- Judge Nahra — Practiced Law for 16 years.
- Judge Nahra — Former Cleveland Director, St. Jude Children's Hospital Drive.
- Judge Nahra — Graduated from: East High School Case Western Reserve University (B.A.) Harvard Law School (Juris Doctor).
- Judge Nahra — Received 12 awards for Outstanding Judicial Service from the Ohio Supreme Court.

X JOSEPH J. NAHRA

Judge Nahra Re-Election Committee, Lee C. Weingart, Treasurer,
22035 Chagrin Blvd., Cleveland, Ohio 44122

**Is Buying a
Home Becoming
the Impossible
Dream?**

If you're a low to moderate income family that is having difficulty obtaining a mortgage loan, call Home Federal Savings Bank. We have mortgage money available specifically for first-time home buyers.

This loan program offers these features:

7.625% 8.199%

Rate

A.P.R.

♦ Interest rate fixed for 30 years ♦

This program will be available for a limited time only.
Call HOME at 226-0510 for information on how
we can make owning your home become a
dream come true!

HOME
Federal Savings Bank

Extra!
Here's some of this week's Specials:

**ARUBA • ACT NOW! • Airfare -
7 nights, transfers, From \$549 from Cleveland**

NEW AIRFARES to EUROPE:

Plan NOW! Fly Cleve to Munich, Madrid, Paris
or Zurich only \$525 on KLM or fly to
Rome, Prague, or Vienna for \$575
Choose from 22 Eur. Cities - NO Min/Max Stay required!

For these specials and others, just call us!

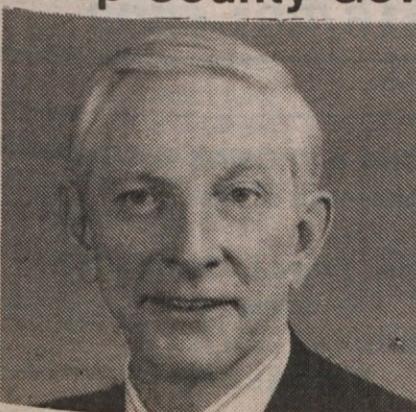

KOLLANDER WORLD TRAVEL

(216) 692-1000

Keep County Government Efficient

**Nov. 3 re-elect
SHERIFF
Gerald T.
McFaul
DEMOCRAT**

Sheriff for 16 Years * Member, Pipe Fitter Local 120

Endorsed by: A.F.L.-C.I.O. • Cuyahoga County

Firefighters • Ohio Patrolman's Benevolent Association

• Fraternal Order of Police, Cleveland Lodge

Paid for by Friends of Sheriff McFaul, Sally A. Carrny, Treasurer,

1710 Ohio Savings Plaza, Cleveland, Ohio 44114

4 Ed Kaifesh, loved travel, reading

Services for Edward W. Kaifesh, 64, of Kirtland, a retired accountant were held Monday, Oct 12, Columbus Day, at 10 a.m. in the Chapel of Divine Word Church, Kirtland.

Mr. Kaifesh died Friday, Oct. 9 in his home.

Mr. Kaifesh enjoyed traveling with his wife, Jo Ann. They took 10 trips to the Hawaiian Islands and seven Caribbean cruises, besides other vacation journeys. He was also an avid reader, having read thousands of books during his lifetime.

Born January 13, 1928, in Pennsylvania, he lived in Euclid before moving to Kirtland 12 years ago.

He was a Korean War Army

Veteran and a member of the Chapel of the Divine Word Church.

He worked as an accountant for Fisher Body Plant in Cleveland for 37 years until his retirement in 1984.

Survivors are his wife, Jo Ann (Klemencic); sons, Ken of Eastlake, Kevin of Mentor, Larry of Willowick and Jim of Kirtland; daughter, Kim of Wickliffe; and sisters Jennie Citrone of Willowick and Mary Ann Beveridge of Springfield, Va. His sister Matilda Rosko, is deceased.

Friends called at Brickman and Sons Funeral Home, 21900 Euclid Avenue Saturday and Sunday. Burial was in All Souls Cemetery in Chardon. May he rest in peace.

ANTON OSREDKAR
Services for Anton Osredkar, 83, of Cleveland, a retired carpenter, was laid Tuesday, Oct. 13 at 10 a.m. in St. Mary's Catholic Church, 15519 Holmes Ave., Cleveland.

Mr. Osredkar died Friday, Oct. 9 at his home.

Born Jan. 17, 1909 in Planina, Slovenia, he lived there before moving to Cleveland 36 years ago.

He was a member of the American Slovenian Catholic Union St. Joseph Lodge No. 169.

He worked as a carpenter for Risher & Company in Euclid for 15 years until his retirement.

Survivors are his daughters, Mariann Vegel of Euclid, Katarina Urbancic of Cleveland, Sister Mary Stefana S.N.D. of South Euclid, Ursula Nein of Euclid, and Anna Marie Grikepelis of Cleveland; sons, Vincent of Slovenia, Florian of Euclid and Anton of Chardon; 25 grandchildren; nine great-grandchildren; and brother, Neza of Slovenia.

Deceased are his wife, Marjana (Bogata); daughter, Antonia; sisters Marijana and Jera; and brothers, Johan, Jozef and Alojz, all of Slovenia.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152nd St., Cleveland. The Rev. John Kumse of St. Mary Catholic Church officiated at services.

The family suggests contributions to the Hospice of the Western Reserve or St. Mary School.

ANNA JANCHAR

Anna Janchar, 91 of Norwood Avenue died Thursday, October 8th in Braeview Nursing Home after a brief illness.

Anna was born in Yugoslavia and came to Cleveland in 1920.

She was employed at Richman Bros. for 20 years, retiring in 1944.

Visitation and funeral services were at Zele Funeral Home. Rev. Joseph Bozner officiated. Burial was in All Souls Cemetery. A memorial service will be held at a future date in St. Vitus Church.

CARST-NAGY**Memorials**

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the

Slovenian Community."

(Caldwell, O.). She was preceded in death by her husband of 70 years, Andrew and brother Matthew, and sister Mary Coholac.

Visitation and funeral services were held at Zele Funeral Home, Rev. Joseph Bacevice officiated. Burial was in All Souls Cemetery. Contributions to a charity of your choice would be appreciated.

Thanks

The ladies of the Maximilian Court No. 2268 of the Catholic Order of Foresters want to acknowledge and thank all members who helped in various ways, as well as the businessmen and wonderful friends who donated gifts and prizes.

Especially are they grateful to the many people who attended the card party to help make it such a success. God bless you all.

Bertha Vidmar, reporter

St. Vitus Dads' Club set for fundraiser

The St. Vitus spirited Dads' Club will be holding their splendid annual reverse raffle at the St. Clair Slovenian Home on Friday, Oct. 30 (\$3,000 in gifts) just a marvelous full moon harvest event.

Mrs. Julie Zalar will be preparing that family style meal m'm! m'm! consisting of a delectable choice of goodies: cheese and sausage appetizers, salad, liver dumpling soup, breaded pork chops, roast beef, stuffed cabbage, potatoes, rice, mixed vegetables, and for dessert, chocolate cheesecake and nut-raisin potica, (can't be beat).

For tickets please contact Frank Hlad (449-3336) or Tim Slogar (449-3575).

Welcome; the St. Vitus Dads' Club will be looking for you.

Meeting

A meeting of the Slovenian Women's Union Branch 10 will be held on Wednesday, October 21st at 1 p.m. Dues for 1993 will be collected. Plans for our Christmas party which will be held in November, will be made.

Bring a friend; new members are welcome.

Arts and crafts will be on display.

—Ann Stefancic

Pork-Chicken Meal

St. Mary (Collinwood) Altar Society will hold a chicken-or pork dinner on Sunday, Oct. 18 from 11 a.m. until 1 p.m. in the school cafeteria. Donation is \$10 per meal.

The Slovene Business Directory 1992
In an attempt to promote business within our Slovene community, we have assembled the "SLOVENE BUSINESS DIRECTORY 1992." The directory includes over 41 pages of listings on local, national and international Slovene businesses, plus advertising. For your copy, please send \$5.00 to Kathy Tepesh, 110 E. 84 St., New York, NY 10028.

Zele Funeral Home**Memorial Chapel**

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

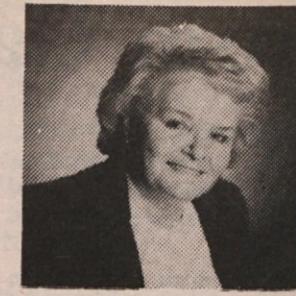
6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

Re-Elect

"MILLIE"

TEUSCHER COMMISSIONER

Paid for by: Re-Elect Millie Teuscher Committee,
W.E. Moyer, 12 Meadow Lawn Dr., No. 5, Mentor, Ohio 44060

Timothy J. McGinty

a tough prosecutor for Judge

OHIO'S PROSECUTOR OF THE YEAR FOR 1992
Ohio Patrolmen's Benevolent Association

UNION MAN

- Since 1969, member of Pipecovers and Asbestos Workers, Trade Union Local 3 — Certified Mechanic
- Former union steward, AFSCME, AFL-CIO; member, 1973-81

DEMOCRATIC & COMMUNITY SERVICE

- Precinct Committeeman & Executive Committee member, Cuyahoga County Democratic Party
- Counselor for rape & murder victims and their families
- Draft legislation to strengthen penalties for serial rapists

LAW ENFORCEMENT OFFICER FOR 19 YEARS

Paid for by Committee to elect Timothy J. McGinty, Judge of the Court of Common Pleas
11/2/93 term, Anne Mastromanni, 3163 W. 160th St., Cleveland, OH 44111

Eliminate Your CDs or Money Markets

\$ Current return is 7.5 to 9% depending on term

- ✓ Income Flexibility
- ✓ We have solutions to the LOW interest rates.
- ✓ Our savings ideas are Safe, Secure and Guaranteed.
- ✓ Many pension funds are currently invested in this product.

✓ Current return is 7.5 to 9% depending on term.

- ✓ Beneficiaries can be assigned to each account.
- ✓ NO SALES CHARGES OR FEES.

Call or write today for more information

- ✓ Tax Deferred Interest

American-Slovenian

Professional Insurance Planning**Financial Planning**

DENNIS SAMSA --- President

A.M. Pena Bldg., Suite #450 27801 Euclid Avenue

Euclid, Ohio 44132

Phone: 216/261-6592

ANTON M. LAVRISHA & THOMAS P. CELESTINA Attorneys at Law

Complete Legal Services
including
Personal Injury
Estates

LAVRISHA & ASSOCIATES

18975 Villaview Road at Neff 692-1172

From California to Slovenia

(Continued from page 3)

host team, opened up what we thought would be a great exhibition. We defeated club Medvode by six points in overtime, but the victories were long and long between from there on. (The games we did win seemed to be extremely long in length). We weren't quite ready for international play when the tournament began.

Our first game in the tournament, against Triglav, was pretty ugly. We jumped out to an early 10-point lead but ended up losing by three. Coach Halm was angry, and rightfully so. That type of game had characterized our summer, and he was fed up with it.

The next game as an improvement. We defeated a much larger opponent, Domzale, by two points after being down by 10 at the half. Overall, our level of play improved greatly throughout our next four games — losing to Postojna, the second-place team, by only two and defeating Domzale again our last day to stay out of last place.

The best part about playing basketball there was (once again) the people of the town. When the Americans played, Medvode watched. Nearly the entire town came to watch us play on its outdoor court.

All but one of our seven games were played outdoors. Rain forced us to play indoors once. The outdoor court consisted of a light coat of rubberized material on top of asphalt.

We won two of our six tournament games and were 3-4 overall.

When each game ended, a group of little kids followed us from the court to the locker room. It was outrageous. There was one point where Tim Fewell and Justin Reid actually signed their autographs for a couple of little kids.

During the course of our stay, several friendships were made as well. The club Medvode guys didn't seem to mind taking us out and showing us the town. After a while, it was as if we had known them for years. Whatever restraints we might have felt that first day were gone by the end of the week.

The people Justin and I stayed with seemed a bit hesitant to let us go out at night, but they eventually let us do what we wanted to do.

It was hard to remember that we weren't in America, and that the people we were staying with weren't Americans. Nearly everyone spoke English, and the relaxed lifestyle the people there live is much more California-style than the rest of Europe.

The night before we left, the people of Medvode gave us the best party they could have possibly given. We all returned to the club where the first party had been held. They opened up the club doors only to cer-

tain guests, but nearly all of the kids who had attended our games were outside by the courts.

After a splendid dinner and a little reminiscing with the friends I had made, I went downstairs to talk to some of the kids there. I was talking with a kid (about my age) I had seen many times throughout our stay when a large group formed around us. They wanted to hear about America.

After discussing various music artists and convincing them that there was not one but two Disneyland theme parks in America, Tim and Justin came by to relieve me. All together we must have talked to them for 45 minutes, and they were hungry for more.

I guess they will have to see America to believe it. We were fictional characters to them. We were a story that television (MTV in particular) had told them about but never really showed them. The kids of Medvode began to understand that night.

We ended our trip in Munich, after a tearful goodbye at the Ljubljana train station.

We spent our first evening there at the world famous Hofbrau House, which I understand is the largest beer garden in Munich and possibly all of Germany.

The next morning, however, was quite sobering (no pun intended). We toured the concentration camp at Dachau. It seemed unbelievable — walking along the same pathways and seeing the same beds that thousands of people had walked and slept on before being slaughtered and subsequently burned in the adjacent crematorium.

I think Dachau was a good way to end our trip. It kind of put into perspective the entire experience and how lucky we all are to live in our time and place.

We arrived at SFO at 8:30 the next night.

As I stated earlier, the trip was, in a word, fabulous. If I had the chance, I would go again without a second's hesitation. To say that I learned a lot while I was there is an understatement.

However, as in almost all situations of this kind, there were risks involved. I am told now that the fighting that was

going on in Bosnia is currently moving north toward the area where we were staying. I hope to God no one gets hurt.

The coaching staff at Marin Catholic and Coach Halm in particular are working toward another visit by the Slovenians sometime in the near future. Perhaps there will be more to write about then.

Thanks to Stanley Frank for submitting this article given to him by his son who lives in Novato, California.

Thanks

Thanks to I. Hilary Rolih, Syosett, N.Y. who donated \$50.00 to the American Home.

Thanks

Thanks to the Ohio Federation of K.S.K.J. Lodges who donated \$40.00 to the American Home.

Thanks

Thanks to James M. Cesnik of Falls Church Va., for sending in an article from the New York Times about President George Bush's non-intervention in Bosnia. Mr. Cesnik remarks, "There but for the grace of the Almighty could be Slovenia."

Art Guild meets

The Slovenian National Art Guild will meet on Monday, Oct. 19 at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue, Euclid.

An evaluation of the Oct. 18 Arts and Crafts show will take place.

For Sale

Open House Sat.&Sun. 1-5

By Owner

14840 Stephen Ave.

3 bdrm, 2 bath, alum. sided ranch. Fin. Base. Cent. air. 80's. Call 731-4292.

Events...

5

Saturday, Oct. 17

"Man of Year" dinner dance in Maple Heights Slovenian Home, 5050 Stanley Avenue, recognizing Lud Hrovat. Doors open 6:30, serving "family style" 7 - 8:30. Music for dancing 8 to midnight. Donation \$12. Call 661-9191, 439-8888, or 439-2696.

Sunday, October 18

Annual Artists and crafts Show and Sale sponsored by Slovenian American National Art Guild at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue, Euclid, Ohio.

Sunday, Oct. 18

Sunday afternoon dance, 4 to 8 p.m. at the West Park Slovenian Club, 4583 West 130 St., Cleveland. Music by Joey Tomsick.

Saturday, Oct. 24

Zarja Fall Concert beginning with sit-down dinner served 5 - 6:30 p.m., concert at 7 p.m., followed by dancing to Ray Polantz Orch. Tickets \$15 call 382-2258, 531-5542, or 531-8402.

Sunday, Oct. 25

St. Vitus Alumni Fifth Annual Honoree Day with noon Mass followed by family-style dinner in auditorium at 1:30. Reservations \$15 to Mr. F. Raymond Gobec, 10762 Wilson Mills Rd., Chardon, OH 44024. Call 431-3590 or 383-0701.

Sunday, Nov. 1

Spaghetti Dinner, lower hall, Collinwood Slovenian Home, 1 to 4 p.m. Fund-raiser for benefit of hall.

Sunday, Nov. 8

Slovenian Mass of thanksgiving to celebrate Slovenia's independence at St. John Cathedral, downtown Cleveland at 2 p.m. Bishop A. Edward Pevec is the main celebrant.

Nov. 14

Jadran Singing Society presents "Na sončni strani alp" at Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. Dinner 5 to 6:30 p.m., program 7 to 8, dancing 8:30 to 12:30 a.m. Donation \$15.

Sunday, Nov. 15

St. Vitus Centennial Novemberfest.

Sunday, Nov. 15

Sunday afternoon dance at West Park Slovenian Club, 4583 West 130th St., Cleveland. Music by Al Markic.

Wednesday, Nov. 25

Pre-Thanksgiving Jam Session, Club of Association, Slovenian National Home, lower hall, 6417 St. Clair Ave., 7 p.m. until ???

Thursday, November 26

Tony's Thanksgiving Polka Party at Marriott Society Center, 127 Public Square, downtown Cleveland. For further details call 1-800-800-5981.

Friday, Nov. 27

The Collinwood Slovenian Home Tenth Anniversary Thanksgiving Dinner-Dance, 6 p.m. till... Music by Johnny Vadnal. Donation \$13.00.

Friday, Nov. 27

Post-Thanksgiving dance at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Main Ballroom 7 p.m. until 11 p.m.

Saturday, Nov. 28

AMLA 82nd Anniversary Dinner Dance at Slovenian National Home, 65th and St. Clair. Sumrada Bros. Orchestra.

ELECT THOMAS C.

DALEY

Cuyahoga County Sheriff

Married 38 Years to Jackie - Parents of 8 Children

West Side Irish-American Club • Life member VFW 2533

Holy Name Society Safety Division • St. Raphael Church

"IT'S TIME FOR A CHANGE"

Paid for by: Committee to Elect Thomas C. Daley Cuyahoga County Sheriff; Geraldine Bozich, Treasurer

STATE FARM INSURANCE COMPANIES
HOME OFFICES: BLOOMINGTON, ILLINOIS

TIMOTHY G. STECH
Agent

DONALD L. KNIFIC
Office Representative

21515 Chagrin Boulevard
Suite 309
Beachwood, OH 44122

Bus.: (216) 991-2902

VALUABLE INVESTMENT DIRECTION

HIGH
YIELD

Ask us about our wide selection of money market accounts, retirement plans and other interest-bearing investment accounts.

WOMEN'S FEDERAL SAVINGS BANK

Count On Us

365 East 200th Street Euclid, Ohio 44119

216-481-1000

Charles M. Gole, Branch Manager

WELW
WCPN

1992

Thanksgiving
POLKA
PARTY

SUPPORT
DAILY
POLKA and
SLOVENIAN
RADIO

TONY PETKOVSEK'S CLEVELAND POLKA EVENT
"Holiday Celebration at Society Tower of Polka Power"

Thursday, November 26, 1992 — 4:00 p.m. till 2:00 a.m.

New Marriott Society Center Hotel, 127 Public Square

(Cooperation of Cleveland Slovenian Radio Club)

BALLROOM ENTERTAINMENT

4:00 p.m. Cleveland Lake Erie Button Box
5:00 p.m. Fred Kuhar Orchestra / Jeff Pecon
6:30 p.m. Wisconsin's Barbara & Karousels
8:00 p.m. Don Wojtila Band/C. Hibbs vocal

9:30 p.m. Special Guests:
Yankovic - Vadnal - Ostanek - Possedi
10:00 p.m. Hank Haller Ens./Fred Zwick
11:30 p.m. Al Markic - Jake Zagger Band

— Jam Session commences after Joe Grkman's Button Box act at 1:00 a.m. —

Donation / Admission \$10. Advance
(Includes Self Parking Underground at Mall on St. Clair — No Valet
Take Elevator to Lobby — Validate Parking Ticket at Dance)

Advance tickets only available at Kollander Travel, 971 E. 185
or Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St. Phone (216) 481-8669

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-1104

St. Vitus Honoree Day October 25

Abbott Bonaventure Bandi

On Sunday, October 25 St. Vitus Alumni will induct into its Hall of Fame four new members. They are Sister Mary Ramon Kostelec, SND, Sister Mary Philomeen Malovrh, SND, Most Reverend Abbot Bonaventure, OSB, and Mr. Frank J. Godic, Jr.

Traditionally, the St. Vitus Alumni every Fall chooses to honor one or more of its members. Festivities begin with the holy sacrifice of the Mass at St. Vitus Church at noon. This year the Rev. Frank Godic will celebrate the Mass. The Rev. Victor Cimperman will read the homily. The Rev. Victor Tomc will be co-celebrant. All are members of the alumni.

About 1:30 p.m. members of the alumni and friends will assemble in the school for dinner.

Members and friends are all

invited to attend the honoree festivities. For dinner reservations please call 383-0701 or 431-3590.

—Joseph Zelle

Mami

When she saw the city lights from afar in the airplane over 30 years ago she never realized what life in a new country would be like, except what was briefly hinted at in a few letters sent by relatives.

It's different. So she was told.

She was far too young to understand but she knew something was wrong. Wrong in the sense that her mother was not allowed in certain places and that home was only a state of mind rather than a permanent place.

A source of comfort for her was knowing that a few good people helped her and Mami when it seemed that most, even her own blood, had turned away from them.

Mami

Mami would show her the card, seeing only the word "kmetica" written on it. Look, Mami said, this is what I've been labeled. This is all I'm allowed to be. And for what?

The years of imprisonment had not changed Mami. They had stolen the land. And the house. And the gostilna. But they could not steal her heart and soul.

All of this, and more, she would remember.

Remember the way she and other children moved from

house to house at night to receive the Light for Life. When the solemn day occurred the authorities had no way of knowing who would receive or not. Anyway, the small wafer piece of bread was only another source of superstition for them — the authorities said so. But a mark would be noted in The Book and your course in life would be established.

But that was nearly 30 years ago. In the early chill of autumn, life could seem bleak and hope small. But time has healed many a wound and now the world seems as if it has been turned upside down — and then some.

But now she had a permanent place with a family and friends. She could practice her faith as had her ancestors for nearly 1,100 years.

Life is a blessing and a curse. You can let it discourage you. Or you accept the opportunity with grace and dignity. Persons, places, and events shape your outlook. You could remain either sane, go crazy or fluctuate between the two.

It really boiled down to how much faith you have in God, yourself, and others.

Now she knows that the past was only a small beginning for today, and tomorrow.

She herself is now a Mami and constantly sees the wonder of God's blessing on a daily basis.

She is much more than a Mami. She is the better half of me and the joy of four males in her life — and then some.

She is my wife and she's simply known as "Miš."

Happy birthday, Miš. Nineteen seems to be such a lovely age, especially when you can celebrate it for so many years — and so many more to come.

Love — from the Guys. Marko, Niko, Andy, and Ati.

—Stan Kuhar

Happy anniversary to Cyril, Mary Grilc

On October 26 Cyril and Mary Grilc of Pompano Beach, Florida are celebrating their 35th wedding anniversary.

They were married by Msgr. Louis B. Baznik in St. Vitus church. His brother Paul Kovac and the late Fran Bogovich were their attendants.

Cyril was from Brooklyn, New York while Mary Marsich is a long-time Clevelander and quite a survivor. First Mary prevailed from the East Ohio Gas Explosion in 1944, then in 1956 she was on the Andrea Doria ship when it sank in the middle of the Atlantic Ocean.

In the '60s Mary was trapped/stuck in a subway during New York City's famous black-out. Now Hurricane Andrew was shaking their door and knocked some of the tiles off their roof.

On a positive note, Mary was very active with the American Slovene Club in Cleveland and contributed a number of recipes to their cookbook which has won national recognition. Mary's poticas are a mouth-watering delight for all who have been fortunate enough to taste a few delicious slices.

A finer couple could not be found anywhere.

Slovenians for BUSH

"I share with you a traditional understanding of family, freedom, love of country, and hard work. Values taught by our parents; values we embrace, and values we pass on to our children. These principles guide us in our obligations to family, church and community."

"Our values have triumphed around the world. As a member of Ohio's Slovenian community, you are well aware of the changes that have taken place in Europe. Four years ago in Cleveland, we pledged to bring down the Berlin Wall, and end the Cold War. Freedom and democracy is in the process of being restored to Eastern Europe. We must continue this work."

"I join you wholeheartedly in welcoming these new democracies into the community of free nations. May God bless you, and may God bless the United States of America."

PRESIDENT GEORGE BUSH

"I am honored to say that I can join with my friend Governor George Voinovich in supporting the re-election of President George Bush."

"We have all been raised in the traditions of hard work and volunteer efforts in our own communities. The values that we

have preserved in our families go hand in hand with the issues that President Bush not only embraces, but lives. I trust President Bush to continue to support those values that provides Ohio's Slovenian community a voice in America."

Mr. Tony Petkovsek
Co-Chairman

Ohio Slovenians for Bush-Quayle

"President George Bush is a proven statesman and champion of democracy and freedom around the world. We are grateful to President Bush for ending the Cold War and stopping Soviet military aggression. Now that Soviet communism has disintegrated, we still have to be alert. As the President said, there are still many wolves in the forest. For Slovenian-Americans, it is important to support a President who understands what it will take to assist Slovenia in the difficult transition towards democracy."

In addition, we can't afford to exchange the President's international business leadership for someone who has none. His lifelong commitment to open and free markets not only enriches Slovenian-American businessmen, but also our brothers and sisters in Slovenia."

Mr. Peter Osenar
Co-Chairman
Ohio Slovenians for Bush-Quayle

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERIŠKA DOMOVINA

(USPS 024100) Thursday, October 15, 1992

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VESTI IZ SLOVENIJE

Dr. Ljubo Sirc izbran za predsedniškega kandidata Liberalno demokratske stranke Že prihodnji teden na obisku v ZDA

Liberalno demokratska stranka je postavila za svojega predsedniškega kandidata na decembrskih volitvah dr. Ljuba Sirca, 73 let starega bivšega političnega emigranta, ki je dolga desetletja živel v Angliji. Več podatkov o dr. Sircu je vključenih v oceni Martina Jevnikarja knjige spominov, ki jo je bil letos dr. Sirc izdal in ki je na str. 10 današnje Ameriške domovine. Precej kratek »curriculum vitae«, posredovan uredniku, vsebuje med drugimi naslednje stavke: »Skupina, v kateri je med vojno deloval Sirc, je imela v OF težave, tako da je zbežal v Švico in se po sporazumu Šubašić-Tito vrnil najprej v Dalmacijo in potem v Slovenijo kot partizan. Leta 1947 je bil dr. Sirc zaradi domnevne špionaze in zarote proti državi v Ljubljani obsojen na smrtno kazen z ustrelitvijo, zatem celotnega premoženja in trajno izgubo državljanških pravic. Nato je sedem let in pol preživel v zaporih (Ljubljana, Ig), od tega dve leti v samici. Leta 1954 je bil pogojno izpuščen. Po teh dogodkih je leta 1955 ilegalno prebegnil v Italijo, leta 1956 pa se preselil v London... V domovino Slovenijo se je prvič vrnil leta 1989. Da je prihod potekal brez težav, je posredoval tudi takratni predsednik SFRJ dr. Janez Drnovšek.« Dr. Janez Drnovšek je seveda kot voditelj liberalnih demokratov sedaj predsednik slovenske vlade.

Slučaj je nanesel, da bo prihodnji teden dr. Sirc v ZDA, nekaj časa v Clevelandu, ter tudi v Washingtonu, D.C. in Indianapolisu, Indiana.

»Slovenija — Vaš novi partner v Evropi«

To je naslov za tri strani dolg oglas o Sloveniji, ki je bil objavljen v uglednem časopisu New York Times v sredo. Prva stran oglasne priloge ima karto Evrope, v kateri je razvidno, da je Slovenija geografsko skoro v evropski sredini. Karta poudarja, koliko velikih evropskih mest je oddaljenih manj kot 500 in nato manj kot 1000 km od Ljubljane. Karto spreminja čedno slika blejskega otoka. Uvodni članek poudarja prednosti Slovenije tako v političnem kot gospodarskem oziru. Ker gre za plačan oglas, je podajanje zelo pozitivno, tudi ko je omenjeno, koliko je Slovenija izgubila gospodarsko z razpadom Jugoslavije. Poudarek v oglasu je, da je Slovenija popolnoma neodvisna, zelo močno zahodno usmerjena, in predvsem tudi, da ima dolgoletne izkušnje z drugimi državami vzhodne Evrope. To ji omogoča, da lahko zahodnim partnerjem služi kot most do tega vzhodnega trga.

V prilogi je tudi več čednih oglasov iz največjih slovenskih podjetij. Ker je bil oglas objavljen v poslovnem delu New York Timesa, ga bo gotovo videlo in morda tudi upoštevalo veliko število vplivnih poslovnih ljudi.

Slovenija naj bi bila februarja 1993 sprejeta kot članica Sveta Evrope

Pretekli teden se je iz obiska v Strasbourg, Francija, vrnila slovenska delegacija, ki ji je načeloval predsednik vlade dr. Janez Drnovšek. V delegaciji so bili še Ivan Bizjak, predsedniški kandidat Slovenske ljudske stranke, Borut Pahor in Tone Peršak. Po vrnitvi je imela delegacija tiskovno konferenco, na kateri je Drnovšek povedal, da je bila Slovenija sprejeta z veliko pozornostjo. Vse kaže, je nadaljeval, da Slovenija

izpoljuje vse pogoje, potrebne za sprejem v polноправno članstvo v Svetu Evrope. Slovenec poroča dalje 8. oktobra: »Ob upoštevanju celotne, precej zapletene procedure sprejemanja v članstvo, naj bi Slovenija naslednje leto postala 28. članica Sveta Evrope. Dr. Drnovšek je ob tem poudaril, da so evropski parlamentarci dobro seznanjeni z razmerami v Sloveniji. Na novinarsko vprašanje o internacionalizaciji mejnega problema s sosednjo Republiko Hrvaško je izjavil, da bo zdaj slovenska vlada skušala reševati ta problem z medsebojnimi dogovori s sosednjo republiko. Opozoril je, da so tudi v Svetu Evrope seznanjeni z zapleti med Slovenijo in Hrvaško in poudaril, da bi internacionalizacija tega problema izredno negativno vplivala na ugled obeh novonastalih držav v svetu.«

Lojze Peterle častni gost na letni konferenci britanske Konservativne stranke

Dr. Dimitrij Rupel na obisku v Grčiji

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle se je 6. in 7. oktobra mudil v Angliji, kjer se je kot častni gost udeležil letne konference Konservativne stranke v obalnem mestu Brightonu. Citiramo odlomke iz poročila za Slovenec 8. oktobra, ki ga je napisal Drago Lavrenčič iz Londona: »V ožjem krogu strankinj političnih delavcev je (Peterle) izrazil prepričanje, da bodo krščanski demokrati prišli z volitev na dan 6. decembra kot najmočnejša stranka in bodo s svojimi zavezniiki prevzeli vlado.«

Peterle je angleškim kolegom pojasnil težave, s katerimi se srečujejo slovenski proti-komunisti, ko tudi v novih okoliščinah svobode in demokracije še vedno zavzemajo toliko položajev ljudje starega kova.

»Dogodki so nas izučili,« je rekel Lojze Peterle, »da za izvedbo potrebnih sprememb ni dovolj razglasiti parlamentarne demokracije in imeti svobodne volitve. Tisti, ki so se bojevali zoper totalitarizem, pa nimajo dovolj izkušenj s političnim delom niti ne poznajo vseh posebnosti demokratične družbe ureditve. Zato potrebujemo pomoč in napotila svojih političnih somišljenikov iz Zadodne Evrope, ko gre za organizacijo, predstavitev in taktiko.«

Poseben problem v Sloveniji so občila, je dejal Peterle; čeprav imamo veliko časniki, ki si prizadevajo smotorno izrabiti nove možnosti za svobodno izražanje, so pa ljudje, zaposleni pri množičnih občilih, še vedno starega kova. Postaviti moramo profesionalne in finančno zdrave časnice, treba bo popolnoma depolitizirati RTV.

Slovence je predstavil kot izobraženo in delovno ljudstvo, ki pa ga trenutno obremenjujeta dva problema. Prvi je izguba trga v nekdanji Jugoslaviji zaradi vojne. Drugi je ta, da se ne moremo dovolj hitro ločiti od prejšnje ureditve.

Slovenija bi sicer po vseh pravilih moralno doseči gospodarsko preobrazbo hitreje kot druge nekdanje komunistične države, toda za to potrebujemo vlado, ki bo v resnicu privržena svobodnemu trgu in bo dajala potrebne spodbude za zasebno podjetnost.

Predstavniki britanske Konservativne stranke so Peterletu zagotovili nadaljnjo moralno in politično podporo.«

Pretekli teden se je pa v Grčiji mudil zunanjji minister dr. Dimitrij Rupel. Med drugim je Grčija obljubila Sloveniji podporo pri približevanju Evropski skupnosti in urejanju odnosov z Brusljem.

(Te vesti so bile pripravljene že v sredo zjutraj)

Embassy of the Republic of Slovenia
1300 19th Street, N.W. Suite 410
Washington, D.C. 20036
tel.: (202) 828-1650
tel.: (202) 828-1653

Washington, 12. oktober, 1992

VOLITVE PO POŠTI

Drugo obvestilo

1. — Kot smo že sporočili mora vsak državljan Republike Slovenije, ki želi voliti v Državnem zbor, najkasneje do 6. novembra 1992, to svojo željo sporočiti sam neposredno pismeno na naslov: Republiška volilna komisija, Resljeva 14, 61000 Ljubljana, Slovenia, ali po faxu 011-38-61-131-269.

V zahtevku morajo biti navedeni osnovni osebni podatki državnjana, in sicer: ime in priimek, datum in kraj rojstva. Zaradi določitve volilne enote je potrebno v zahtevku navesti tudi zadnje prebivališče v Sloveniji, ali prebivališče enega od staršev v Sloveniji, oziroma, če tega ni mogoče ugotoviti, je potrebna izjava državnjana o tem, v katerem kraju ali mestu želi voliti.

Zahtevku za volitve mora biti priložen tudi dokaz o državljanstvu R. Slovenije. Kot dokaz o državljanstvu bo Republiški volilni komisiji zadostovalo eno od naslednjega:

— navedba serisce številke potnega lista, izdanega po zakonu o potnih listinah Republike Slovenije;

— kopija potrdila o državljanstvu R. Slovenije;

— kopija odločbe o pridobitvi ali ugotovitvi državljanstva R. Slovenije;

— kopija izpisa iz rojstne matične knjige, v kateri je izrecno vpisano državljanstvo R. Slovenije;

— kopija listine pristojnega organa v Sloveniji, iz katere je razvidno slovensko državljanstvo.

2. — Volilna komisija bo začela po 22. novembra 1992 pošiljati našim državljanom, ki so za to zaprosili, na njihove naslove s priporočeno povratno pošto volilni material (glasovnica, navodila o izvedbi volitev, volilna karta in kuverto), zato opozarjam, da bodite v tistih dneh pozorni na dvig te pošte.

3. — Takoj, ko boste sprejeli volilni material, bo potrebno overiti volilno karto, ki jo boste skupaj z izpolnjeno glasovnico poslali volilni komisiji v Slovenijo. Overitev volilnih kart oziroma ugotovitev identitete državnjana, ki bo prejel volilno kartu, bo mogoče opraviti osebno na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Washingtonu; v Misiji Republike Slovenije pri OZN, 1 Dag Hammarskjold Plaza, 7th Floor, New York, NY 10017, tel.: g. Kovačič (212) 702-4884, in morebiti na Častnem konzulatu v Clevelandu, če bo do takrat začel z delom. Ugotovitev identitete in potrditev volilne karte bo mogoče opraviti tudi pri javnih beležnikih (Notary Public).

Izpolnjeno glasovnico, skupaj z overjeno volilno kartu, bo potrebno poslati po čim hitrejšem možnem načinu, volilni komisiji v Slovenijo.

4. — Za morebitne dodatne informacije se, prosimo, obrnite na Veleposlaništvo ali na navedeno Predstavništvo R. Slovenije v New Yorku.

Koledar društvenih prireditev

OKTOBER

18. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi kosilo, v šolski dvorani.

18. — Občni zbor Slovenske pristavate.

24. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Tone Klepec orkester.

25. — Klub graduantov svediške šole priredi kosilo v farnem avditoriju. Sv. maša opoldne, kosilo ob 1.30.

NOVEMBER

8. — Slovenska zahvalna sv. maša v stolnici sv. Janeza, za

Organizacije vabimo, da nam sporočajo datume njihovih prireditev, načrtovanih za leto 1993.

neodvisno Republiko Slovenijo. Ob 2. pop. Glavni celebrant škof A. Edward Pevec.

14. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert v SDD na Waterloo Rd.

14. — Belokranjski klub priredi martinovanje, v SND na St. Clair Ave. Igra Tone Klepec orkester.

15. — Novemberfest pri Sv. Vidu.

DECEMBER

4. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi »Večer s škofom Pevcem«, na Borromeu. Nastopa Glasbena Matica.

6. — Glasbena Matica priredi koncert v SND na St. Clair Avenue. Igra Tone Klepec orkester.

(dalje na str. 11)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 216/431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 41 Thursday, October 15, 1992

Nadškof dr. ALOJZIJ ŠUŠTAR:

ETIKA PREHODNEGA ČASA

II. del

V prehodnem času so nam potrebne nekatere krepsti, ki jih moramo upoštевati, jih gojiti pri sebi, jih posredovati drugim in pomagati, da bi jih tudi drugi čim bolj razvili. Sem spada najprej modrost razločevanja, kaj je v življenju pomembno, bistveno in potreben, kaj pa je samo obrobno, prehodnega pomena in bo hitro prešlo.

Tako razločevanje ni vedno lahko. K tej modrosti spada, da najdemo v javnem življenju pravo besedo v pravem času na pravem mestu in na pravi način. Toda kdo naj razsoja o tem, kdaj je bila povedana prava beseda na pravem mestu in na pravi način in ob pravem času?

Mnenja o tem bodo vedno različna. Toda če bi se zedinili, da nam gre vsem za resnico, za poštenost, za pristno zavzemanje za dobro slovenskega naroda in vsakega človeka, za uveljavljanje človekovih pravic in predvsem za pomoč trpečim, zapostavljenim in tistim, ki so na robu družbe, bi vendar lahko nekoliko bolj uveljavili modrost razločevanja.

Predvsem pa nam je potrebna krepst, ki jo poudarja že klasični nauk o človekovem

značaju: to je pogum, pogum tudi za nove načrte, za nove oblike, za nova pota in novo odločanje. Pogum je vse kaj drugega kakor pa lahkomiselnost ali predrznost. Je notranja moč, v kateri človek z zaupanjem vase, z zaupanje v sodelovanje vseh poštenih ljudi pa tudi z zaupanjem v božjo pomoč pogumno in odločno naredi prve korake in vztraja na poti, tudi če doživlja neuspehe.

Pogum ima namreč dve obliki: prva je, da začnemo, druga pa, da vztrajamo. Nekateri so pogumni samo v prvi obliki, da nekaj začnejo, a če ne doživijo takoj uspeha, omagajo in opešajo. Vztrajnost je posebna oblika poguma, če res zastavimo vse svoje moči.

Bolj ko kdaj prej potrebujemo v teh spremenjenih časih odprtosti do drugih, razumevanja za njihovega stališča in njihovih načrtov. Samo ob spoštovanju medsebojne drugačnosti bomo lahko živel v naši družbi. Odprti pa moramo biti tudi za znamenja časa, ki se kažejo tako pri nas kakor tudi drugod po svetu. Saj Slovenija, čeprav je samostojna država, ni nikakršen otoček, ločen od vsega drugega, tem-

več je v stalni povezavi z vsem svetom. Kar se dogaja v svetu, odmeva tudi pri nas. Ravno v tej povezavi z vsem svetom se mora pokazati zrelost slovenske države.

V politiki, pa tudi v kulturi, v gospodarstvu in nič manj v Cerkvi, doživljamo, da je edina možnost najti prave rešitve v medsebojnem pogovoru. Čassi, ko je bilo mogoče na eni strani samo ukazovati, na drugi strani pa ubogati in izpolnjevati ukaze, so najbrž na vseh področjih mimo.

V zavesti od dostojanstvu človekove osebnosti in osebne odgovornosti so ljudje pripravljeni sprejeti svojo odgovornost, a hočejo biti tudi udeleženi pri odločitvah in s tem soodločati o poti v prihodnost. Nedvomno ni vsega mogoče doseči z glasovanjem. Temeljne človeške vrednote in živiljenjske smernice niso odvisne od našega odločanja in glasovanja. A kjer ni mogoče doseči vsega tega, je potrebno, da se pogovarjam. Če ni več pogovora, nastane ločitev, razdor, razprtija, prepri in v končni obliki medsebojni boj. Zato nimamo druge izbire, kakor da vedno znova začenjamamo pogovor. Kjer je bil pogovor zradi nesporazumov pretrgan, ga je treba znova začeti.

Boleča rana, ki jo še vedno doživljamo kot dedičino preteklosti, je veliko medsebojno nezaupanje. Preveč ljudi je doživljalo, da so bili prevarani, da dane obljube, besede in predpisi niso bili uresničeni. Zato je pri veliko ljudeh temeljno razpoloženje nezaupanje. Z drugimi, tudi s predstavniki javnega življenja in političnih strank, se srečujejo najprej z nezaupanjem in zahtevajo, naj ti dokažejo, ali so vredni zaupanja. Zaupanja pa ni mogoče izsiliti. Zato bi bila pravilna odločitev, da damo vsakemu človeku najprej neke vrste aro zaupanja. Šele takrat, kadar doživimo zlorabo svojega zaupanja, smemo postati nezaupljivi.

V demokratični družbi je treba biti pripravljen na to, da smo vsi izpostavljeni kritiki v javnem življenju. A ta kritika mora biti poštena, brez hinavščine, laži in podtkanja, predvsem pa brez osebnih očitkov ali pranja umazanega perila, kot to navadno imenujejo. Kritika mora biti preverjanje že doseženega, hkrati pa tudi pripravljenost, da se iz doseđanj napak učimo in gremo izkušnjami na pot v prihodnost.

Če hočemo biti kristjani vredni tega prehodnega časa, pa se moramo zavedati še nekaterih posebnih krepsti, ki so naša dolžnost, pa naj drugi ljudje o tem mislijo kakorkoli ali nam očitajo, da nismo zreli za svoj čas.

Prva taka krepst je pripravljenost za priznanje svoje sokrivde in prošnja za odpuščanje pri Bogu in pri ljudeh ter iskreno kesanje. Priznajmo: tudi pri nas ni bilo vse dobro. Svetopisemski klic »Spreobrnite se in verujte evangeliu!« pomeni, da smo pripravljeno na str. 9

FANTJE NA VASI

Koncert slovenske pesmi

Znanka izpred petindvajsetih let, pred vojno tukaj rojena Slovenka, ki prihaja na koncerte Fantov na vasi že več kot deset let, se je med ploskanjem po pesmi »Mojcej, uzem' m'ne« obrnila nazaj in navdušena, skoraj vzhičena in nasmejana zaklicalca: Ali niso vsako leto boljši? Kadar jih slišim imajo boljše glasove.

Pritrdila sem ji. Kot ona, ki se žilavo drži tiste vezi, katere namen je povezanost enega občestva, enega naroda, lahko bi rekli ene družine, katere člani smo raztreseni po svetu, se tudi mi, Fantov na vasi soredniki, prijatelji in somišljeniki, zavedamo, kako močna je struja naše pesmi. Ob zvokih njihovih glasov, pomnoženih v bogatih barvah in odtenkih, ki jih prinašajo odraslost, izkušnja in disciplina, se nam v srčih vzdignejo čustva veselja, ljubezni in hvaležnosti. Spomini na čas naše preteklosti, zadovoljni ali bolestni, dobijo bolj človeško, vsezajemno podobo univerzalnosti. V pesmi nismo ločeni, nismo več izpostavljeni samoti. V prostoru pesmi vemó, da smo si bratje in sestre.

Ob narodnih popevkah, poznanih po melodiji in včasih tudi po besedilu, smo poskočili kot otroci na igrišču: srca so poskočila, duše so poletale na tiste visoke planjave rodne zemlje, ki nam je oblikovala našo bit. Ob melodijah slavnostnih pesmi, kot so Ave Maria (Angelus Domini) in Antona Hajdriha »Adrijansko morje«, smo prisluhnili lastnemu čutu poslanstva: ali spoznamo poslance Gospodovega, kadar trka na vrata naše zavesti, je naše delo zadostno našemu poklicu? Ob novih in znanih pesmih smo se spet in spet čudili glasovom teh mož, ki so še vedno fantje in še vedno s takim veseljem prepevajo. Ob koncu žalostinke »Oj Dobrodob« smo se s tišino poklonili spominu naših mrtvih. Kočevski rog je naš slovenski Dobrodob.

Znanko sem vprašala, zakaj prihaja na te koncerte. Rekla mi je: Zato ker so naši! Ker Fantje na vasi vzdržujejo slovensko besedo in pesem. Ker so del naše dedičine.

Kako prav ima! Fantje na vasi so 'naši' nas vseh. Kadar pojejo žalostinke ob smrti naših sorodnjakov, kadar prepevajo ob porokah naših mladih parov, kadar s pesmijo proslavljajo naše uspehe in prireditve, kadar nam pojejo kar tako, za veselje. Naši so, kadar pomagajo s svojimi nastopi raznim organizacijam in društvo pri programih za pomoč slovenskih domov in cerkva, kadar nastopajo pred ameriško javnostjo in predstavljajo slovenstvo.

So pa tudi sami svoji, samostjni in samoupravni. Ko so pred petnajstimi leti ustanovili ta zbor, so se združili največ iz mladostne zavzetosti za slovensko pesem. Peli so z navdušenostjo, ki je značilna za mla-

da leta. Danes prepevajo z zrelimi glasovi, preizkušenimi in uglajenimi z leti vaj in nalog. Na koncertih zadnjih let pojego ne samo iz srca, ampak tudi iz duše. Pojego tako za nas kot zaradi njih samih, a pojego tudi za slovensko stvar, za idejo Slovenije v diaspori. V letih vaj si niso oblikovali samo glasove, oblikovali so si tudi misli in ideje. V letih preizkušenj so izoblikovali svoja načela in zavest.

Ali je moja znanka čutila globočino čustev, ki so preplavljala letosnjki koncert Fantov na vasi? Ob nedavnem obisku v Sloveniji, prvim v času njihovega obstoja, so se člani tega zbora prvič soočili z močnimi moralnimi načeli svojih staršev. V Ameriki ali vsaj izven Slovenije rojeni so peli v Teharjih in v Kočevskem rogu in v novi luči videli svojo dvojnost: da so zavedni državljeni Združenih držav in zavedni si novi Slovenije. Preganjanje njihovih očetov in mater, srodnikov in somišljenikov je za njih postalo živo in resnično. Dojeto v okviru spominskih svečanosti in v družbi Slovencev v domovini, ki množično obiskujejo te kraje nesreče, je dobilo obliko pričevanja.

Pred leti, še predno so bile v Sloveniji izvedene demokratične volitve, so tedanji predstavniki vlade vprašali Fante na vasi, kdaj jih bodo lahko slišali v domovini. Ne dokler bo tam na vlasti komunizem, ne dokler Slovenija ne bo demokratična, so menili Fantje. Intuitivno je trda levica spodrinila demokratično izvoljeno vlado, so obiskali Slovenijo in ji presneli sadove svojega dela. Predstavniki te vlade se ne zanimajo ne za delo ne za obiske zamejskih Slovencev, razen v smislu turizma. Sprejeli so jih pa ljudje po mestih in vaseh, med hribi in planinami, Slovenci in Slovenke, ki čutijo, da je del te majhne zemlje tudi v tujini, čeprav oddaljen, dokler se tam prepevajo slovenske pesmi.

Fantje na vasi so se vrnili s tega potovanja utrjeni v svojem prepričanju in obogateni z izkušnjami. Še njihova slovenska beseda, nagovor in razložitev na koncertu, je postala bolj pravilna, močnejša.

Upam, da bo moja znanka še dolga leta prihajala na koncerte Fantov na vasi, in bodo naša srečanja vesela in zadovoljna. Saj dokler nam bodo prepevali naši fantje in dokler se njihove vrste pomnožujejo z mladimi močmi, lahko verujemo v nadaljevanje in trdnost slovenstva v Ameriki.

Mara Cerar Hull

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer 216/361-4088.

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Štajersko in prekmursko martinovanje

CLEVELAND, O. — Vabimo vse svoje člane in njih družine, rojake, znance in prijatelje Štajerskega in prekmurskega kluba, da pridejo v soboto, 24. oktobra, v Slovenski narodni dom na St. Clair, ob 6.30 zvečer, na naše veselo martinovanje. Kadar vsako leto, tako tudi letos slavimo to staro tradicijo našega naroda. Postreženi boste z okusno domačo večerjo ter prikuhami, in tudi slaščic ne bo manjkalo. Postrežba bo hitra, saj so naši natakarji pridni.

Srečali se bomo z mnogimi, ki jih redko vidimo. Orkester Toneta Klepca nas bo razveselil s svojimi lepimi melodijami. Skratka, na našem martinovanju bo veselo za vse stare in tudi mlade. Za vstopnice, poklicite 731-5826 ali 261-5277.

Slavica Turjanski, tajnica

V Lemontu smo začeli graditi novi kulturni center

Ko boste brali te vrstice, bodo v Lemontu, pri Mariji Pomagaj, gradbeni stroji že pridno začrtovali prve obrise našega novega Doma. Gradnja se je začela natanko 9. oktobra 1992. Veliki projekt, ki smo si ga začrtali, se torej uresničuje; Kulturni Dom, ki je skupno delo vseh Slovencev širom Amerike, zadobiva dokončne obrise. Vsekakor je to najlepše sporočilo, ki vam ga danes posredujemo, saj je po dolgih mesecih čakanja končno prišel dan, ko lahko s ponosom rečemo, da smo z delom tudi dejansko začeli.

Slovenci širom Amerike, ki smo vas v teh poletnih mesecih obiskali: Milwaukee, Sheboygan, Bridgeport, New York, Washington, Indianapolis in še in še, ste nam dokazali, da v vas še vedno bije slovensko srce in da ste v teh trenutkih z vsemi silami z nami. Navdušila nas je vaša smelost in zagon ter pomoč in upamo, da boste ostali z nami, saj bo novi Kulturni Dom zares Dom nas vseh. Do konca leta bomo skušali obiskati še naše rojake v Kaliforniji in seveda jedro našega slovenstva v Clevelandu.

Dragi naši prijatelji Slovenci, vam so namenjene te misli, k vam se obračamo z iskreno prošnjo za pomoč, saj brez vašega odgovora Kulturni Center ne bo dograjen. Zavedamo se, da želite sodelovati, zavedamo se vaše pripravljenosti za našo slovensko stvar, zato vas prosimo, da nas podprete po vaših močeh. Vsa vaša imena, imena darovalcev bodo vpisana v »Drevo življenja«, ki bo za vedno prinašalo svetu sporočilo o vaši darežljivosti, plemenitosti in skrbi za slovenstvo v Ameriki. Morda bo ravno vaš dar pripomogel, da se bo še naprej razlegala slovenska pesem, govorila slovenska beseda ter se obdržala slovenska kultura.

»Drevo življenja«, vsak list na tem lipovem drevesu, slovenskem simbolu, bo nosil ime darovalca: če boste darovali \$500 bo vaš list bronast, če \$1000 bo vaš list srebrn, če pa \$1500 bo vaš list zlat. Seveda ne bomo pozabili tudi na tiste, ki bodo darovali več in ne prezrli tistih, ki bodo darovali manj. Vsak vaš dar je iskreno dobrodošel. Iskreno vas torej vabimo, da v teh jesenskih dneh, ko mislite na vaše starše, prednike, ki so bili graditelji in darovalci vaših življenj, da bo vaš lipov list v njih spomin vedno pričal o vaši zvestobi in hvaležnosti.

»Drevo življenja« — Vaše ime na lipovem listu je preizkus vašega slovenstva, vaše zvestobe tradiciji ter vaše pomoči prihodnjim rodovom!

Neugnani mlatiči za SKC

CHICAGO, Ill. - Boj za predvideno domovanje na Lemontskem hribu se vneto nadaljuje. Res je, tesnoba nas objema, ko ne moremo Slovenskemu kulturnemu centru (SKC) jamčiti letosnjega zimovanja — dasi še niso vsa upanja pošla —, da bi s tem razveselili naše dosedanje priržence.

Naša družina se nevzdržno širi. Premišljeno pristopajo novi podporniki, vedé, da je to edina priložnost za gradnjo; da Doma doslej ni bilo in ga nikdar ne bo, če se izjalovijo današnja prizadevanja. Kajti pre malo nas bo in preveč bomo odtujeni, kar nas bo ostalo. Že danes tarmamo, da nam otroci prav ne sledijo. Teh odstopkov bo več in več, če jim ne zajezimo poti proti breznu, z gonično silo in pobudo, kakršno obeta Slovenski dom, naš skupni kulturni center.

Skupnost mu bo geslo in vrnila hkrati, a kulturna dejavnost mu priskrbi ugled doma in po svetu. Njegova mehkoba in topota pritegneta naše »predneže«, razposajene malčke, k skupnemu igrišču v Lemantu. Tisti, ki so bolj oddaljeni, nas bodo slišali po radiu, in tudi po našem bodočem Glasilu, ter po časopisih; in vabljeni bodo vsekdar, naj si pridejo ogledat svoje milo poslopje, oziroma »podjetje«.

Tako vam pripovedujejo naši »mlatiči«, ki vas nujno obiskujejo, dragi naši prijatelji! Od rok ste nam, vendar

mislimo skupaj, o eni potrebi, o enem cilju. Vaša darila vtiravajo bližnjice do nas in do vrega doma, ki bo blestel tem bolj, čim več prijateljev bo imel. Veseli boste tega pomenljivega izsledka svojih žrtev in cutili boste svoj kamen, vgrajen v njegove zidove.

Prijetno čustvo vas obide, ko pomislite, da ste s tem vložili (investirali) v vzgojo slo-

V BLAG SPOMIN

20. ŽALOSTNE OBLETNICE,
ODKAR SE JE ZA VEDNO
POSLOVIL NAŠ LJUBLJENI
MOŽ, OČE, BRAT, SVAK
IN STRIC

Marchello Lumpert

Svoje oče je za vedno zatisnil
dne 15. oktobra 1972.

Preteklo dvajset let je že,
ko hladna zemlja krije Te.
Zelo vsi smo Te ljubili,
in prezgodaj izgubili.

Oh grenko je spoznanje to,
da Te med nami več ne bo;
čeprav v hladnem grobu spiš,
v srcih naših še živiš.

Globoko žalujoči:
sopoga — Elizabeth
sinovi — Marchello ml.,
Roberto in Mario
sestra — Teresa v Sloveniji
bratje — Robert, Jože
in Martin ml.
ter ostalo sorodstvo.

venskega naraščaja. To pomeni vzdrževanje rodu, torej vaše miselno in čutno zadoščenje. Zato nam povejte, ko se srečujete z našimi sli, česa še želite in pričakujete v tem slovenskem hramu; kot da vas vprašujemo o tem, od daleč, z namenom, da bi vam skušali ustrezči.

Večkrat smo vam že našeli predvidene dejavnosti in smo se ob nekaterih ciljih ustawili podrobnejše, da bi se vam bolj vtisnili v spomin. Kaj lahko svetujete in s čim lahko obogatite naš program? Kakšno dopolnilo bi vas razveselilo in vas navdušilo k večji žrtvi za to nemudno zidavo?

Od nikoder ni pripomb; malokdo priloži svoje mnenje, ko seže po beličih, in le redko se kdo potoži na to ali ono; in vselej odgovorimo. Vse kaže, da vam usreza dosedanja zamisel, se pravi, uganili smo vaše želje in se prilagodili takšnemu osnutku, kakršen vsi skupaj čutimo kot nekaj nezgrešljivega; morda ne popolnega, kajti mnogoterim željam se ne da ugoditi, vendar nekaj prikladnega.

Vsakdo drugače sodi; tisočero glav je tisočero misli. Dobra volja pa privede do prilagoditev in ujemanja. Popuščamo vsak nekaj, toda ne odnehamo. Sedaj, ali nikoli...

Uresničene oblube

Namignili so nam iz raznih slovenskih postojank, da so pripravljeni odštetiti svoje. To vselej olajšuje pot našim nabralcem. In ni bilo pomote; srca so se odprla in zaželeti so nam pospešek zidave vsepovsod.

Milwaukee je bil radodaren; fara Sv. Družine uvideva naše potrebe in se je dobrotljivo izkazala. Lepo jo je posnemal Joliet, naše predmestje na jugovzhodu, in primaknil svoj dragoceni delež. Prav tako niti Sheboygan ni hotel zaostati v prijaznosti, kaj šele Washington, D.C., kjer smo tudi že prej imeli pazljive prijatelje s kopico družabnih duhov. Enako je z navdušenjem opravljeno še v Indianapolisu. Povsod prijaznost, dobrota.

Kaj pa imamo v Lemontu uresničenega? Nabrušene lopate, sprošcene dlani, všečno vreme in navdušeno publiko; spremljala bo vsak naš zamah.

Da, tudi oblasti so se naposled sprijaznile z našimi določili. Ne ugovarjajo več izbrani lokaciji, niti gradbenim normam, ob katerih so se spotikali dolge mesece (in nismo tega niti povedali), meneč, da ne ustrezajo ameriškim predpisom. Dolgo smo čakali na to razrešitev. Predelali smo načrte in jih prilagodili tukajšnjim standardom.

Naštejmo še naše aktiviste v različnih skupinah: p. Kristjan Gostečnik, Corinne Leskovar, Martin in Ančka Hozjan, Barbara in Tereza Krampač, Marija Petek, Vera in Mili Magajne, Stane Markun, Jožica Jakupovič in Tone Kaluža.

In ko v oktobru zagrmijo gradbeni stroji na lemontskem hribu, bomo razigrano vzkliknili v imenu vseh privržencev: »Rasti, vzrasti, dvor sloven-

Etika prehodnega časa

(nadaljevanje s str. 8)

neresnic ali sploh ni bilo mogoče ugotoviti in povedati resnice.

b) Presojati in razlagati dejstva in dogodke v okviru tedenjega časa in tedanjih razmer ob čim jasnejšem ugotavljanju vzročnih povezav in različnih vplivov na osebe in njihove odločitve ter na usodne dogode vojnih in povojskih let. Jasno je, da je to delo zelo zahtevno in dolgotrajno. Zato pa nihče nima pravice, da bi na podlagi dosedanjih uradnih ocen samo s svojega stališča izrekel sodbe ali obsodbe o ljudeh drugačnega prepričanja in o njihovem ravnjanju. Cerkev se ne boji resnice, tudi takrat ne, ko jo resnica obremenjuje. Odkrito priznava svoj delež krivde, a hkrati pričakuje, da bodo tudi vsi drugi pošteno in odkrito priznali svojo krivdo. Priznanje krivde pa ne more obstajati le pri besedah, temveč se mora pokazati tudi v poravnavi krivic in škode, vrnitvi časti in dobrega imena ter krivično odvzete lastnine, kolikor je to sploh mogoče.

c) Trezno in objektivno presoditi dobre in slabe posledice odločitev in dogodkov med vojno in po vojni z današnjega stališča. Vse, kar se je dogajalo med vojno in v povojskih letih, je obrodilo dobre ali slabe sadove. Mlajši rod, ki sam ni bil udeležen pri usodnih dogodkih, ima pravico vedeti, iz katerih korenin so zrasli in dozoreli današnji sadovi, in poznati celoten zgodovinski razvoj.

c) Biti izredno previden v sodbi in obsodbi oseb v njihovi subjektivni moralni odgovornosti, krivdi ali nedolžnosti. O tem bo sodila zgodovina. Po našem krščanskem prepričanju pa je Bog edini pravilen in hkrati usmiljen sodnik.«

Svoje razmišljjanje o etiki prehodnega časa bi rad sklenil z mislio, ki se bo nekaterim morda zdela preveč pobožna. Kristjani pa se zavedamo, da nam je pri vsem tem prizadevanju potrebna božja pomoč in zato molitev, iskrena in vztrajna molitev iz vere in zaupanja, molitev zase in molitev za druge. Zavedati se moramo, da brez tega sploh ne gre. Naroč, ki opušča molitev, družine, župnije in skupnosti, ki opuščajo molitev, so na poti v umiranje in izumiranje.

Čeprav nekateri nimajo ra-

(dalje na str. 10)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

M. M.

Martin Jevnikar

LJUBO SIRC: Med Hitlerjem in Titom

Pred kratkim je izšla pri Državnih založbi Slovenije v Ljubljani 512 strani debela knjiga spominov političnega emigranta Ljuba Sirca pod naslovom **Med Hitlerjem in Titom**. Knjiga dopoljuje Sirčeve spomine, ki so izšli leta 1968 v Londonu v ofsetni tehniki na 190 straneh drobnega tiska pod naslovom **Nesmisel in smisel**.

Ker gre za spomine, si najprej oglejmo življenje Ljuba Sirca. Rodil se je 19. aprila 1919 v Kranju, kjer je imel oče tekstilno tovarno. S petnajstimi leti je zbolel na pljučih, zato se je eno leto zdravil v sanatoriju v Avstriji, dve v Švici, pnevmotoraks pa je dobival še v začetku vojne.

Maturiral je v Kranju 1939, diplomiral pa na Pravnem fakultetu ljubljanske univerze leta 1943. Pobegne v Švico in se v Fribourgu vpisuje na univerzo za doktorat. Naslednje leto odide v Francijo in Italijo, po sporazumu Tito-Šubašić se pridruži partizanskim prekomorskim brigadam, preide z njimi v

ETIKA

(nadaljevanje s str. 9)

zumevanja za to, da poudarjam, da molitev tudi v javnem in političnem življenju, se kristjani ne smemo dati zbegati. Nevsiljivo moramo vztrajati ter s svojim življenjem in s svojim zgledom pokazati, kaj nam pomeni zveza z Bogom, molitev in zaupanje v božjo pomoč.

Prehodni čas bo najbrž še precej dolgo trajal, preden se bo vse umirilo in bomo spet našli novo trdnost za življenje našega slovenskega naroda, naše države. Od nas je odvisno, kako bomo doživeli in preživel ta prehodni čas in kako nas bodo nekoč zgodovina oziroma naši poznejši roduvi presojali, ali smo bili zreli za naloge, ki jih imamo danes.

Iz »Sobotnih branj«
Slovenec, 26. sept. 1992

OCENA

Belo krajino, živi dalj časa tukaj in po koncu vojne konča na Štajersko. Doseže, da ga odpustijo iz vojske in postane prevajalec pri Tanjugu v Ljubljani.

24. maja 1947 ga arretirajo z drugimi člani ilegalne organizacije Stara pravda, ki je hotela organizirati legalno opozicijo, dne 29. julija 1947 so ga z nekaterimi drugimi obsodili na smrt, nato so kazen spremenili v 20 let ječe, po sedmih letih in pol pa so ga pomilostili. Ker ni mogel dobiti službe, je peš pobegnil v Čedad in od tam v Rim.

Do tukaj sega ta knjiga, to rej od začetka vojne do zapora, izpuštive in bega v tujino. Nadaljevanje pa je v knjigi Nesmisel in smisel, in sicer, kako je prišel 1956 v Anglijo in dobil službo pri BBC. Od 1959 do 1960 je študiral v Fribourgu ekonomijo in dosegel doktorat. Še istega leta ga je ameriška Paderewski Foundation poslala v prestolnico Vzhodnega Pakistana, Daka, kjer je predaval na Notre Dame College in na državni univerzi mednarodno gospodarstvo.

Od 1962 je predaval na univerzi St. Andrews, od 1965 do upokojitve 1983 pa na univerzi v Glasgowu v Angliji. Po upokojitvi je postal direktor Centra za proučevanje komunističnih gospodarstev v Londonu, ki je leta 1990 ustanovil center za proučevanje gospodarske preobrazbe v Moskvi.

Sirc opisuje natančno in nazorno poraz Jugoslavije v zadnjem vojni in vse posledice, ki sta jih prinesli nemška in italijanska zasedba. Izseljevanje Gorenjcev in Štajerjev v Srbijo, interniranje Slovencev iz Ljubljanske pokrajine. Kljub temu pa je v Ljubljani živahno politično delovanje, ustanovitev fronte in začetek nastopanja partizanskih odredov.

Središče Sirčevega delova-

nja in zanimanja je ilegalna organizacija Stara pravda, ki je združila levo usmerjene liberalne intelektualce, nastaja maja 1941 in 25. avgusta vstopila v OF. Postala je članica Vrhovnega plenuma OF, ker pa je hotela soodločati v OF, so jo januarja 1942 izključili iz OF.

Sirc opisuje, kako so se zbrali pri dr. Črtomiru Nagodevu, ki je bil vodja Stare pravde, delaven in podjeten človek, vendar premalo stvaren in živiljenjski, ker je mislil, da bo enakopravno sodeloval z OF, istočasno pa vodil Mihailovićev pokret v Sloveniji. Pri njem se je zbiral vsako nedeljo kakih 25 ljudi, izobražencev, različnih poklicev, po vojni tudi bivši minister Franc Snoj. Pripravili so ustavo za povojno Jugoslavijo, študirali gospodarstvo, pripravljali zakone in podobno. Ker niso neposredno posegali v partizansko delovanje, so jih ti pustili pri miru, tudi Italijani jih niso preganjali.

Sirc je bil kot mlad pravnik in iz ugledne družine nekak motor različnih akcij in zasnove, takoj po vojni je navezal stike s srbskimi in hrvaškimi opozicijskimi politiki, da bi ustvarili legalizirano opozicijo. Dosegel nič, ker so se všibali komunistične oblasti, ki ni bila pripravljena deliti oblasti z nikomer.

Najbolj pa se je Sirc zameril novi oblasti, ker je vzdrževal prijateljske stike z ameriškimi in angleškimi predstavniki v Ljubljani. Ker je znal dovršeno govoriti angleško, francoško, italijansko in nemško, je že kot partizan v Beli krajini prijateljsko občeval z vojaškimi misijami, ki so bile pri partizanah.

To so mu že tedaj zamerili, ker so sumili, da lahko poroča tudi o neprijetnih zadavah, ki so jih povzročali partizani. Po vojni je vzdrževal stike z zaveznički načrtno, tudi jim je poročal o političnem in gospodarskem položaju v državi, vse to je bilo prepovedano, zato je končal v ječi in pri smrtni obsojni.

Življenje v ječi je bilo tako, kot ga poznamo iz drugih zaporističnih spominov. Sirc pravi, da ga niso preteplali, kakor so druge, morda je pomagala zavest, da je izobraženec, poznan pri zahodnih zastopnikih, končno pa ni napravil nobenega zločina, zveze s tujimi zastopniki pa je takoj priznal.

Že to, da so ga obsodili na smrt, potem na 20 let ječe in ga spustili po sedmih letih in pol, kaže, da so bile otočne neutmeljene in da so sodišča sodila po ukazih politikov. Ječa je bila bridka, saj je bil dve leti v samici, brez postelje in šip na oknu. Potem je začel v ječi prevajati, zlasti na gradu na Igu, kjer je bilo več prevajalcev in so bolj človeško ravnali z njimi. Tudi mu je mati redno pošiljala pakete s hrano.

Sirc dobro prikazuje splošne vojne in povojske razmere posebno v Ljubljani. Čeprav so bili časi težki in nevarni, je npr. Stara pravda veliko delala in načrtovala. Čudno je, da toliko izobražencev ni poznalo partije, ampak so bili prepričani, da bodo z njo delili oblast, čeprav so lahko videli, kaj so delali partizani na Dolenskem, a tudi v Ljubljani. Končno pa so imeli tudi stike z vodstvom OF, ki nikoli ni skrivalo svojih političnih namenov in načrtov.

Posebnost Sirčevih spominov je v tem, da ima pod črto zgodovinsko obdelavo v tekstu omenjenih osebnosti in dogodkov, ustanov. Napisala jih je dr. Jera Vodušek Starič. Ti sestavki so nujno potrebni, ker navaja avtor celo galerijo jugoslovenskih politikov, domačih in tujih diplomatov, generalov, voditeljev in drugih javnih delavcev, ki večini bralcev niso poznani. Avtorica je nekatere predstavila izčrpneje, druge krajše, odvisno od virov, ki so ji bili na razpolago. Včasih uporablja politični žargon, npr. »klerikalci« namesto »katoličani«.

Sirc sam pa je dodal spominom 75 strani **Prilog in dodatkov** v drobnem tisku. Med temi so: Spomenica stare in nove Pravde izvršnemu odboru

ru OF o ustroju, namenu in programu Stare in nove Pravde. Dalje so osnutki pisem, ki jih je pisal Sirc raznim ljudem, na koncu pa je prepis Sodbe v imenu ljudstva, ki je dolga 35 strani. Zadnje besede so: »Ta sodba je v smislu čl. 13, 2. odst. ZKLD dokončna in ni dopustna zoper njo redna pritožba.« Dr. Črtomir Nagode, dr. Ljubo Sirc in Boris Furlan so bili obsojeni na smrt z ustrelitvijo, vendar pa sta bila zadnja dva pomiloščena, čeprav je bila sodba »dokončna« in ni bila dopustna pritožba.

Sircova knjiga dopoljuje redka spominska dela, ki jih je napisala slovenska medvojna in povojska opozicija, napisana je pošteno in v vsemi znanstvenimi pripomočki, manjka pa navadno kazalo in osebno kazalo, ki je za vsako znanstveno delo nujno potrebno.

Dodal pa je štiri strani in pol dolg poučni sestavek **SKRBI: Beseda ob koncu in za naprej**. V njem svari pred nemško nevarnostjo, ki ni v tem, da bi Nemčija Slovenijo napadla z vojsko, ampak »povsem dovolj je, da 90 milijonov nemško govorečih ljudi visi nad našimi glavami.«

Sestavek sklepa z besedami: »Lepo in prav je, da so Slovenci proglašili svojo formalno suverenost, samostojnost in neodvisnost, kako so si želeli; sedaj pa bi morali začeti misliti tudi na to, kako bodo živeli, ne životarili zaprti sami vase, med bistveno večjimi Avstrijci, Italijani, Madžari in vojskujočimi se jugoslovenskimi narodi.«

Iz »Mladike«, 5/6-92

Novi grobovi

William A. Grosel

Umrl je William A. Grosel, mož Helen, roj. Ryan, oče Williama, M.D., Mary Ellen Warren, Patricie in Johna, M.D., 3-krat stari oče, brat Henryja, Edwarda, Alice Michelcic in Charlesa. Pogreb bo danes, 15. oktobra, s sv. mašo v cerkvi sv. Paskala Bajlonškega in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Evana Plesivec

Dne 11. oktobra je umrla 95 let starca Evana Plesivec, rojena Gerl v Račicah, Slovenija, vdova po Franku, mati Josepha ter že pok. Franka in Edwarda, 1-krat stara mati in 2-krat prastara mati. Pogreb je bil 14. oktobra iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete s pokopom na Vernih duš pokopališču. Družina priporoča darove v pokojničin spomin Šolinskemu skladu SNPJ.

Anton Osredkar

Dne 9. oktobra je na svojem domu na Saranac Rd. umrl 83 let stari Anton Osredkar, rojen v Planini, Slovenija, vodvec po l. 1990 umrli ženi Marjan, oče Mariann Vegel, Katherine Urbancic, s. Mary Stefana SND, Ursule Nein, Anne Marie Grikelis, Floriana, Antona, Vincenta (Slovenija), in Antonije (pok.), 25-krat stari oče, 9-krat prastari oče, brat (dalje na str. 12)

V BLAG SPOMIN

naših ljubljenih staršev in starih staršev

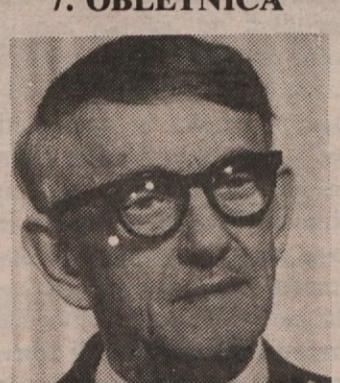
8. OBLETNICA

ANGELA SLEMČ
ki je zatisnila svoje blage oči
dne 6. oktobra 1984.

Tvoje roke, ki dobrega toliko
so storile,
utrujene sedaj mirno počivajo;
k Bogu naše prošnje se dvigajo,
da srečna si zdaj nad zvezdami.

Žaljuči ostali:

Hčerk iz družinami
ter ostalo sorodstvo v Minnesoti in Sloveniji.

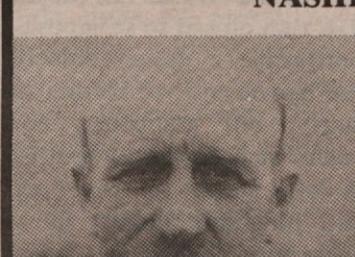
7. OBLETNICA

FRANC SLEMČ
ki je zatisnil svoje blage oči
dne 27. oktobra 1985.

Počij od ludih, težkih let,
preblago atovo srce;
ko zadnje trombe zadone,
veseli snidemo se spet.

V BLAG IN LJUBEČ SPOMIN

NAŠIH STARŠEV

JANEZ STEFANČIČ
29. maja 1964

DRAGI ATA IN MAMA!
ZA VSE DOBRO VAMA NIHČE
PLAČATI NE MORE, ZATO UPAMO,
DA STA PRIŠTETA V NEBEŠKE ZBORE.

Žaljuči:

Vinko — sin

Slavka Gril (Slovenija) in Mary Vogel — hčerk

Jože, Anton — zeta

Mimi — snaha

vnučki, pravnuki in ostalo sorodstvo.

MARIJA STEFANČIČ
21. okt. 1989

Euclid, Ohio, 15. oktobra 1992.

Za poboje sta kriva Ozna in Knoj

Dopis, ki sledi, je izšel v Slovencu 6. oktobra, izpod peresa novinarja Iva Žajdele. Posredujemo ga v celoti. Ur.

Ljubljana — Včeraj sta pred skupščinsko komisijo za raziskavo množičnih pobojev, pravnodvomljivih procesov in drugih nepravilnosti pričala Zdenko Zavadlav in Zoran Polič.

Zdenko Zavadlav je govoril, kako je moral po vojni kot mariborski ozovec sodelovati pri akcijah Ozne, ki je organizirala s pomočjo vojske Knoja zapiranje »sodelavcev okupatorja« (sezname je delala že med partizani), zasliševala ter izvensodno likvidirala. Svoje vojske ni imela, bila je le politična policija, zato je za vse akcije uporabljala enote Knoja. Na mariborskem območju je bilo takrat več vrst množičnih likvidacij. Sprva so likvidirale predvsem komande mest. Po mnenju Zavadlava bi jim lahko rekli likvidacije iz »poosvoboditvenega vzhičenja« (od 9. do približno 25. maja 1945). Nato je konec maja in v začetku junija 3. jugoslovanska armada v protitanovskem jarku v Tezenskem gozdu ter v gramoznicah pri Strnišču množično pobijala Hrvate. Tretja skupina pa so bile izvensodne likvidacije Ozne in Knoja, predvsem na Hočkem Pohorju. Te likvidacije so izvajali zato, ker bi bili po ninenju ozovcev ti ljudje obsojeni »le« na večletne zaporne kazni ali pa bi bili celo izpuščeni. Pa tudi zapore so morali pred volitvami ter sprejetjem nove ustave »počistiti«. Na Pohorju so pobili kakšnih šest skupin, v vsaki pa je bilo okoli 100 ljudi. Sezname so pošljali v Slavijo, odkoder so dobili potrjene, po likvidacijah pa so jih morali sežgati. Ozna je morala nekaj mesecev po likvidacijah opraviti tudi ponovno zakrivanje grobišč, saj so bili pobiti sprva marsikje slabo zakopani. V ta namen so bili narejeni tudi seznamni grobišč.

Zavadlav je jasno poudaril, da so bili zapori in taborišča (Šterntal, Hrastovec, Bresterica) ter seveda večina likvidacij po štajerskih mestih ter krajih izključno delo (slovenske) Ozne in Knoja, ne pa nekakšne jugoslovanske armade, kot to sedaj hočejo trditi Maček, Ribičič in Polak.

Zoran Polič je ponavljal že slišane reči. Tako je na primer »še pred tremi ali štirimi leti izvedel za boroveljsko bitko« v začetku maja 1945. Do leta 1955 je »večkrat slišal o vračanjih« domobranov in šele 1965 je izvedel za poboje. Iz znanega Kocbekovega intervjua leta 1975 je izvedel za 12.000 pobitih, vendar v to številko ne verjame, saj ima podatke, da takrat ni bilo toliko domobranov. Po njegovem je za vse kriva bela garda, saj je bila organizirana v Ljubljani že aprila 1941 in zato nres, da so domobranci nastali še kot reakcija na partizanske zločine v letu 1942.

Komisija bo zdaj vsa pričevanja predala zgodovinarju Tonetu Ferencu, da bi jih preučil ter kasneje predlagali komisiji, kaj naj bi naprej raziskovala. Za preučitev pričevanj je bil predviden tudi zgodovinar Boris Mlakar, vendar je Jože Smole odločno protestiral proti njemu, češ da »ne ve, odkod je zgodovinar Boris Mlakar primeren« za to, člani komisije pa so se s tem strinjali.

Lojze Peterle končal obisk v Avstraliji

28. septembra se je s 14-dnevno obiskom v Avstraliji v Slovenijo vrnil predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle. Naslednji dan je imel dnevnik Slovenec in obesporučil o tem potovanju. Z obesporučilom najbolj aktualne odstavke. Ur.

»Avstralska politična javost, zlasti pa v Avstraliji žive Slovenci so zelo naklonjeni laški državi,« je povedal predsednik SKD Lojze Peterle... po nrvine s štirinajstdnevega povrjanja po Avstraliji.

Tja ga je povabila Avstralija slovenska konferenca SSK = Svetovni slovenski kon-

res. Lojze Peterle se je v Avstraliji s predstavniki domačih pomembnejših slovenskih društev v Sydneyju, Melburnu in v drugih večjih mestih, sestal pa se je tudi z avstralskim ministrom za zunanjost, senatorjem Garthom Evansom, ministrom v tem Robertom Hillom, ministrom za emigracijo in zadevam županom Phillipom Ruddockom in Tedom Graceom, predsednikom parlamentarno komisije za odnose med Avstralijo in Slovenijo.

vprašanje novinarjev je povedalo, da avstralskim Slovencem »pohaja vera v Demos«, zato želijo mnogi finančno pomagati le še posameznim strankam.

Z avstralskimi politiki se je med drugim pogovarjal o gospodarskih odnosih med državama in o problemu beguncov. Ker, kot je dejal, ni imel formalnih pooblastil, bo z rezultati dogоворov in z možnostmi, ki jih je ponudila avstralska stran, seznanil slovensko vlado.

Slovenija dobiva »prave« tolarje

Dne 30. septembra je Banka Slovenija prvič dala v promet nove tolarje, bankovce za 100, 500 in 1.000 tolarjev. Primer tisočtolarskega bankovca vidi-te zgoraj. Bankovce za 10, 20, 50 in 200 tolarjev bo Banka dala v promet do novega leta, bankovec za pet tisoč tolarjev pa v letu 1993. Za ameriški tolar je možno dobiti okoli 80 tolarjev, tako da je tisočtolarski bankovec vreden okoli \$12.50, bankovec za 10 tolarjev pa le okoli 12 ali 13 centov, kar bi se zdelo škode papirja in stroškov. O vsem tem in o novinarski konferenci 29. septembra guvernerja Banke Slovenije dr. Franca Arharja, je naslednji dan poročal Slovenc. Posredujemo večji del poročila:

Direktor trezorja Banke Slovenije Janez Mace je povedal, da so bankovce natisnili v londonski tiskarni Thomas De La Rue and Company Ltd., papir, ki je svetovne kakovosti, pa so izdelali v radeški papirnici. Zaščita na bankovcih je izredna - v bankovcu je fluorescentna nitka, na kateri je napis Banka Slovenije. Bankovci so zavarovani pred fotokopiranjem, imajo vodni znak in globoki tisk, na vseh je tudi posebna oznaka za slepe. Velikost tisočaka, na katerem je upodobljen dr. France Prešeren, je 156 x 78 milimetrov, nato se velikost bankovcev zmanjšuje pri dolžini po šest milimetrov, pri višini pa po tri.

Guverner Banke Slovenije je povedal, da so z novimi bankovci pohiteli predvsem zaradi številnih ponaredkov tisočtolarskih bonov. Kot je znano, je policija v treh akcijah odkrila kar 250 tisoč bankovcev, okoli 4.500 pa je bilo vnovčenih.

Projekt zamenjave bonov za prave bankovce je doslej stal 324 milijonov tolarjev. Najdražja je bila zaščita papirja bankovcev pred ponarejenjem. Na vprašanje, zakaj je banka

Izvedel je namreč, da se ne odzivajo na ugodne gospodarske ponudbe. Slovenci v Avstraliji zelo pozorno spremljajo priprave na volitve, zato je bila pogosta tema pogovorov obotavljenost slovenskega parlamenta ob obravnavanju ustavne pravice slovenskih zamejskih državljanov do volitev. Med Slovenci v Avstraliji, kot je dejal, vlada sum, da gre za namerno zavlačevanje. Na

Sporočilo Zveze slovenskih Amerikancev

Zveza slovenskih Amerikancev (ZSA) se zahvaljuje dr. Dimitriju Ruplu, zunanjemu ministru Republike Slovenije, dr. Ernestu Petriču, veleposlaniku Republike Slovenije v ZDA, in vsem članom delegacije, ki so ju spremljali, za njihov obisk v Clevelandu, Ohio, 26. in 27. septembra 1992. Njihova zahvala Clevelandski slovensko ameriški skupnosti — kakor tudi vsem Amerikancem slovenskega porekla — za podporo, ki so jo le-ti prispevali prizadovanjem Slovenije pri uresničevanju njene neodvisnosti ter za njeno diplomatsko priznanje s strani ZDA, je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom.

Zveza slovenskih Amerikancev je vedno pripravljena sprejeti obiske katerih koli predstavnikov demokratične Slovenije, naj bodo ti člani vladnih, gospodarskih, akademskih, verskih ali drugih ustanov. Pri tem ne delamo nobenih razlik glede politične pripadnosti. Edini naš pogoj je jasno izražena podpora demokracije. Prepričani smo, da naše stališče predstavlja mišljenje ogromne večine Amerikancev slovenskega porekla in tudi slovensko ameriških organizacij, s katerimi so povezani. Dejstvo je pač, da je več teh organizacij včlanjenih v ZSA.

Vabimo predstavnike slovenskih vladnih in drugih ustanov, ko obiskujejo ZDA in še posebej Cleveland, da pridejo v stik z našo in tudi drugimi slovensko ameriškimi organizacijami; prav radi bi se z njimi srečali. Take pobude bodo našle med nami pozitiven odmev.

Vemo, da bodo decembra letos nove volitve v Sloveniji. Zveza slovenskih Amerikancev in z njo večina slovenskih Amerikancev smatramo te volitve kot naslednji korak h gradnji in razširitvi demokracije v Sloveniji. Sprejeli bomo kot legitimno katero koli vlado, ki bo po volitvah nastala. Pripravljeni bomo z njo in z vsemi njenimi predstavniki vzdrževati stike natanko tako, kot smo to delali za časa prvih dveh vlad pokomunistične Slovenije: vlade Lojzeta Peterleta in, nato, dr. Janeza Drnovška.

Povezovanje je pa vendarle dvostrumno, in tako nobemu nočemo kaj vsiliti. Izjavljamo le to, da smo pri ZSA vedno pripravljeni na izmenjavo mnenj. Kar želimo izrecno poudariti je to, da bi ne smel nihče od demokratičnega slovenskega političnega sistema, in tudi nihče iz sedaj demokratične Slovenije, imeti občutek ali vtis, da bi ne bil dobrodošel, kaj šele »persona non grata« več kot razmeroma malemu številu Amerikanov slovenskega porekla.

Florence Unetich,
Predsednica

Dr. Rudolph M. Susel
Izvršni direktor

KOLENDAR

(nadaljevanje s str. 1)

6. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Miklavževanje.

27. — Koncert božičnih pesmi, pri Sv. Vidu.

— 1993 —

JANUAR

16. — Farni ples v dvorani pri Sv. Vidu (Centennial Ball).

23. in 24. — Newyorški Sloveni imajo smučarski izlet in tekme v Rutlandu, Vt.

MAJ

22. — Korotan ima koncert v avditoriju sv. Vida. Igra Alpsi sekstet.

SEPTEMBER

5. — Zaključek jubilejnega leta pri Sv. Vidu, s sv. mašo ob 12. uri. Glavni maševalci bo nadškof Anthony Pilla. Po maši banket v SND na St. Clair Ave.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim priateljem in znancem!

*Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio*

*The Dan Cosic
FUNERAL HOME*

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

O vračanju cerkvenega premoženja

»Tudi če bi Cerkev dobila nazaj vse svoje nacionalizirano premoženje, bi bilo to ob številnih potrebah komaj kaplja v morje,« je na svojem torkovem (29. sept.) predavanju katoliškim izobražencem na Teološki fakulteti v Ljubljani dejal dr. cerkvenega prava, docent na Teološki fakulteti v Ljubljani in član škofiske komisije za denacionalizacijo dr. Borut Košir.

Zakon o denacionalizaciji je bil še pred sprejetjem v skupščini velika tema domala vseh političnih strank - vsaka po svoje je s svojimi obljudbami skušala najti korist zase. Zdaj pa bi nekatere od njih najraje videle, da ga ne bi bilo. Z divjimi privatizacijami bi si bilo pač mogoče še marsikaj nagrabiti, saj slovenski zakoni veljavjo le za naprej, kar je po mnenju dr. Koširja sporno.

»Priča smo poskusu erozije zakona o denacionalizaciji. Najraje bi ga spodnesli in če bi jim to uspelo, bi bili ostali upravičenci le še majhen zalogaj,« je bilo slišati na predavanju.

Med upravičenci za denacionalizacijo je kot edina institucija, ki more nesporno dokazati svojo kontinuiteto, slovenska Cerkev s svojimi številnimi župnijami in redovnimi skupnostmi. Vse druge so se v desetletjih po vojni močno modifirale. Cerkvena lastnina ima pri tem poseben značaj in namembnost. Njeni nosilci so škofije, župnije, samostani, vikariati, šole, zavodi, ki potrebujejo za svoje delovanje tudi materialno osnovo.

Cerkev je duhovna ustanova, ki pa hkrati deluje v svetu in s svojim delovanjem aktivno posega v življenje ljudi. V Cerkvi na Slovenskem je več kot 3.000 pravnih oseb, ki so lastniki cerkvenega premoženja. Ne gre torej za enega samega lastnika, ampak za večje število javnih pravnih oseb. Nevzdržni so očitki, da bo Cerkev postala veleposestnik.

Ali je strah o bogatenju Cerkev upravičen?

Cerkev ima zelo stroga mera za upravljanje svoje lastni-

ne. Tudi v časih, ko je slovenska Cerkev še razpolagala z vsem svojim premoženjem, ni mogla sama vzdrževati svojih sakralnih stavb, ki so hkrati pomembni kulturni spomeniki. Poleg cerkva je morala preživljati večje število zaposlenih oseb, kar je bilo mogoče z darovi številnih vernikov in državno pomočjo.

Po vojni so ji odvzeli velik del premoženja. Novi režim jo je hotel spraviti na kolena. Zgovoren je podatek, da je bilo v ljubljanski škofiji pred vojno okoli 600 duhovnikov, po vojni jih je ostalo 300 in od teh jih je šlo skozi povojne zapore 272. Takih, ki niso bili pregnanji, je bilo le 28!

Velike žrtve vernikov in tudi materialna pomoč iz tujine je Cerkvi omogočala, da je preživel težke čase. Ob vsem tem je skozi desetletja ohranjala kulturno in duhovno bogastvo slovenskega naroda, saj je večji del cerkvenih objektov spomeniško zaščitenih.

V Sloveniji je 791 župnij, 15 ženskih in 12 moških rednovnih skupnosti s 155 redovnimi hišami. To pomeni tudi ogromno število sakralnih objektov, ki so pomembni kulturni spomeniki in jih je potrebno vzdrževati. Za to pa so zainteresirani tudi neverni. Kritičen je tudi problem nujno potrebnih novogradjenj.

Cerkvi na Slovenskem je v povojnih letih uspelo vzpostaviti vzporeden šolski sistem. Po vseh župnijah otroci obiskujejo redni verouk, številne mladinske skupine, tečaje za katehumene, za izobražence... V vseh teh letih sta v Želimljem in v Vipavi delovali verski srednji šoli, v Ljubljani pa Teološka fakulteta. Z več sredstvi bi bilo mogoče vse te dejavnosti še bolje organizirati.

Ravno tako pomembno je tudi karitativen delovanje Cerkve. Naloga Cerkve in države je skrb za ljudi v stiski. Tovrstna dejavnost Cerkve ni v nasprotju s socialnimi obvezami države. Pri tem se nam kar samo ponuja vprašanje: Zakaj država financira samo Rdeči križ, ne pomaga pa tudi

Karitas? Zdi se, da je to predvsem stvar prestiža.

Tudi na tem področju bi Cerkev z več sredstvi svoje delovanje lahko razširila - to bi koristilo prav vsem, še zlasti pa pomoči potrebnim. Poleg tega se ni batiti, da bi se Cerkev z vrnjenim premoženjem prekomerno okoriščala: cerkveno imovinsko pravo namreč zahaja, da je potrebno vse presežke nameniti za karitativen dejavnost.

Tudi položaj, v katerem živijo slovenski duhovniki, redovniki in redovnice, ni rožnat. Pravzaprav jih še vedno zelo pogosto vzdržujejo domači. Pri tem je treba samo pomisliti na neredke odročne župnije, kjer maloštevilni prebivalci s svojimi darovi duhovnikov ne morejo vzdrževati, kaj šele, da bi lahko skrbeli za vzdrževanje številnih podružničnih cerkva, s katerimi je Slovenija posejana.

Samo duhovnikov je v Sloveniji 1.150. Redovne skupnosti so pri tem pogosto še na slabšem, zato se morajo zlasti redovnice pogosto odločati za državne službe. Načelo pravčnosti in tudi čast družbe zahteva, da so deležni vsaj osnovne socialne varnosti.

Do 1. 1945 so duhovniki prejemali od države dopolnilno plačo, ki je pokrila razliko med njihovimi dohodki in dohodki enako izobraženih v državnih službah, saj so duhovniki opravljali tudi številna, za državo pomembna opravila - vsa matična služba, matične knjige, številni arhivi so bili v župniščih.

V slovenski javnosti je mogoče zaslediti veliko manipulacij na temo lastnine, ki je bila Cerkvi po vojni krivčno odvzeta in jo ta zdaj zahteva nazaj. Vsi cerkveni gozdovi, ki naj bi po zakonu o denacionalizaciji prišli spet v cerkvene roke, predstavljajo le 2,7 odstavka vseh gozdnih površin v Sloveniji! Če bi skušali samo z dohodki gozdov, ki jih upravlja Gozdno gospodarstvo Bled, obnoviti na primer Škofo-

ve zavode v Šentvidu nad Ljubljano, bi za to potrebovali približno 60 let!

V zadnjih tednih smo slišali in prebrali toliko neresničnih podatkov, ki so trdili, da bo Cerkev dobila kar tretjino ali celo več od vseh slovenskih gozdov. Odveč je tudi strah, da bi Cerkev s svojimi gozdovi slabo gospodarila. Najboljši gospodarji so bili vedno lastniki. Izkušnje dokazujejo, da je bila Cerkev pred vojno varčna upravljalca svojih posestev.

Ob tem ostajajo še številna odprta vprašanja: samo na Primorskem je bilo med vojno odvzetih 519 cerkvenih zvonov, kar znese 214.211 kilogramov brona. Država je zanje dobila odškodnino, ki pa do Cerkve ni prišla.

Ob tem je zanimivo pogledati stanje kulturnih spomenikov, ki v zadnjih desetletjih niso bili v cerkveni lasti, na primer številnimi gradovi (Plani...). Velik del je danes v razpadajočem stanju. Velika zasluga slovenske Cerkve je, da je iz neke odgovornosti tudi do kulturne dediščine slovenskega naroda svoje sakralne objekte s pomočjo vernikov in ob izdatni pomoči iz tujine ohranjala in vzdrževala. Tolikšne pomoči iz tujine pa najbrž ob ogromnih potrebah vzhodne Evrope in tretjega sveta ne bo mogoče pričakovati.

Tudi v ostalih državah zahodne Evrope, s katero se tako zelo radi primerjamo, ima Cerkev svojo lastnino in običajno prejema tudi del proračunske prihodkov, ki ji omogočajo normalno delovanje. V Italiji, kjer so pred nekaj leti sprejeli tozadenvno moderno zakonodajo, je to urejeno tako, da za določen del obvezne davčne mase vsak državljan sam odloči, v kakšen namen naj se porabi. Vsakdo lahko nameni denar za cerkvene potrebe, za karitativen dejavnost, za potrebe tretjega sveta in podobno. Spet drugje to urejajo s progresivnim davčnim sistemom, sistemom ustreznih davčnih olajšav. Tudi

pri nas bi bilo potrebno vse te stvari tudi zakonsko urediti.

Cerkev, kot pravi, z denacionalizacijo ne želi povzročati novih krivic. Cerkveno premoženje obstaja zato, da Cerkev z njim dosega osnovne duhovne namene, če pa se premoženje poveča, je dolžna z njim služiti v dobrodelne namene.

Breda Avsenik
»Slovenec«, 3. okt. 1992

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 10)

Neže ter že pok. Marijane, Jere, Johana, Jožefa in Alojza (vsi v Slov.). Pogreb je bil 13. oktobra iz Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzetje in pokopom na Vernih duš. pokopališču. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin Hospice of the Western Reserve ali farni šoli pri Mariji Vnebovzeti.

Edward W. Kaifesh

Dne 9. oktobra je na svojem domu v Kirtlandu umrl 64 let star Edward F. Kaifesh, mož JoAnn, roj Klemencic, oče Kennetha, Kevina, Larryja, Jamesa in Kim, brat Jennie Cetrone, Mary Ann Beveridge in Matilde Roske (pok.), knjigovodnik po poklicu in zaposlen do svoje upokojitve pri Fisher Body. Pogreb je bil 12. okt. s sv. mašo v cerkvi Chapel of the Divine Word.

MALI OGLASI

For Rent

4 room apt. Clean. Newly painted & carpeted. \$130 plus security dep. 6516 St. Clair. Call 431-8181.(x)

For Rent

5 room apt. Bliss Ave. Newly decorated. No children. No pets. Call 732-8366.

Home For Sale

To settle an estate. \$17,000. 4 bdrms. Family starter in Our Lady of Lourdes parish. Appliances. Fenced yard. Needs owner occupancy & TLC. Call 883-3118 for more info.

(38-41)

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. New carpet & appliances. Call 481-6929 or 951-3087.

For Sale

24100 Russell. Euclid. Brick Ranch. 2 car detached garage. Call 261-8885.

(39-42)

For Rent

1 or 2 bdrm apt. Lake Shore & E. 185. Individual heat. Gar. optional. Good cond. 486-6028

(40-43)

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County
944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS